

4. kvartal 2020

SPAREBANKEN SØR

Innhold

Nøkkeltall konsern	3
Styrets beretning	4
Resultatregnskap	14
Balanse	15
Kontantstrøm	16
Egenkapitaloppstilling	17
Noter	18
Risiko og Kapitalstyring	34
Kvartalsvis resultatutvikling	35
Nøkkeltall konsern 2016-2020	36
Beregninger	37
Alternative resultatmål – APM	38
Erklæring i henhold til Verdipapirhandelovaen § 5-6	39

Nøkkeltall konsern

3

	4. kv. 2020	4. kv. 2019	31.12.2020	31.12.2019
Resultat (mill. kroner)				
Netto renteinntekter	467	523	1 914	1 926
Netto provisjonsinntekter	97	91	347	344
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	37	-31	40	24
Sum andre driftsinntekter	59	26	143	74
Sum netto inntekter	659	609	2 444	2 368
Sum driftskostnader før tap	260	233	958	918
Driftsresultat før tap	399	376	1 486	1 450
Tap på utlån, garantier og ubenyttede kreditter	-30	-3	83	-17
Resultat før skattekostnad	430	379	1 403	1 467
Skattekostnad	90	86	307	342
Resultat for perioden	339	293	1 096	1 125
Resultat i % av gjennomsnittlig forvaltning				
Netto renteinntekter	1,29 %	1,60 %	1,36 %	1,53 %
Netto provisjonsinntekter	0,27 %	0,28 %	0,25 %	0,27 %
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	0,10 %	-0,09 %	0,03 %	0,02 %
Andre driftsinntekter	0,16 %	0,08 %	0,10 %	0,06 %
Sum netto inntekter	1,83 %	1,87 %	1,74 %	1,88 %
Sum driftskostnader før tap	0,72 %	0,71 %	0,68 %	0,73 %
Driftsresultat før tap	1,11 %	1,15 %	1,06 %	1,15 %
Tap på utlån, garantier og ubenyttede kreditter	-0,08 %	-0,01 %	0,06 %	-0,01 %
Resultat før skattekostnad	1,19 %	1,16 %	1,00 %	1,17 %
Skattekostnad	0,25 %	0,26 %	0,22 %	0,27 %
Resultat for perioden	0,94 %	0,90 %	0,78 %	0,89 %
Nøkkeltall resultat				
Egenkapitalavkastning etter skatt (justert for hybridkapital)	10,4 %	9,6 %	8,4 %	9,5 %
Kostnader i % av inntekter	39,4 %	38,2 %	39,2 %	38,8 %
Kostnader i % av inntekter, ekskl. netto inntekter fra finansielle instrumenter	41,7 %	36,4 %	39,9 %	39,2 %
Nøkkeltall balanse				
Forvaltningskapital	142 126	129 499	142 126	129 499
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	143 700	129 600	140 400	125 900
Netto utlån til kunder			111 577	106 334
Utlånsvekst i % siste 12 mnd.			4,9 %	3,3 %
Innskudd fra kunder			59 833	57 949
Innskuddsvekst i % siste 12 mnd.			3,3 %	2,5 %
Innskudd i % av netto utlån			53,6 %	54,5 %
Egenkapital (inkl. hybridkapital)			13 752	13 081
Tap i prosent av netto utlån, annualisert			0,17 %	-0,01 %
Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager				
i % av brutto utlån			0,29 %	0,27 %
Andre nøkkeltall				
Likviditetsreserve (LCR) konsern			173 %	148 %
Likviditetsreserve (LCR) konsern - EUR			107 %	1168 %
Likviditetsreserve (LCR) morbank			154 %	140 %
Ren kjernekapitaldekning			15,7 %	15,7 %
Kjernekapitaldekning			17,1 %	17,6 %
Kapitaldekning			19,1 %	20,3 %
Ren kjernekapital			12 204	11 356
Kjernekapital			13 315	12 767
Netto ansvarlig kapital			14 864	14 686
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)			8,9 %	9,3 %
Antall ekspedisjonssteder			35	34
Antall årswerk i bankvirksomheten			442	429
Nøkkeltall egenkapitalbeviset				
Egenkapitalbevisbrok, vektet gjennomsnitt for perioden	17,3 %	17,2 %	17,3 %	17,2 %
Antall utstedte bevis			15 663 944	15 663 944
Resultat/utvannet pr. egenkapitalbevis (morbanks)	2,5	2,4	10,5	9,3
Resultat/utvannet pr. egenkapitalbevis (konsern)	3,6	3,1	11,3	11,7
Utbytte / foreslått utbytte siste år pr. egenkapitalbevis			14,0	0,0
Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis			140,0	128,5
Kurs/ bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis			0,8	0,9
Børskurs ved utgangen av perioden			114,5	110,0

Styrets beretning

Generelt

Sparebanken Sør er et uavhengig og selvstendig finanskonsern med virksomhet innenfor bank, verdipapirhandel og eiendomsmegling i Agder, Rogaland, Vestfold og Telemark.

Eiendomsmeglevirksomheten drives gjennom datterselskapet Sørmegleren. Skade- og livsforsikringsprodukter leveres via forsikringsselskapet Frende, hvor banken er deleier. Banken er også deleier i selskapene Norne Securities og Brage Finans, leverandører av henholdsvis verdipapirhandel, leasing og salgspant.

Hovedtrekk 4. kvartal 2020

- Godt resultat fra ordinær drift
- Effektiv drift og lave kostnader
- Meget gode resultatbidrag fra Frende og Brage
- Sterkt resultat fra selskapets eiendomsmeglevirksomhet, Sørmegleren
- Netto inngang på tap
- Egenkapitalavkastning etter skatt på 10,4 prosent
- Ren kjernekapitaldekning på 15,7 prosent og uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio) på 8,9 prosent
- Styret vil foreslå å utdele utbytte på 14 kroner pr. egenkapitalbevis. Dette inkluderer utbytte for 2019 på 8 kroner pr. egenkapitalbevis.

Hovedtrekk 2020

- Godt resultat fra ordinær drift
- Effektiv drift og lave kostnader
- Gode resultatbidrag fra Frende, Brage og Sørmegleren
- Økte modellbaserte tap som følge av koronapandemien
- 12 måneders utlånsvekst på 4,9 prosent
- 12 måneders innskuddsvekst på 3,3 prosent
- Egenkapitalavkastning etter skatt på 8,4 prosent

Økonomiske rammebetingelser

Norsk økonomi og finansmarkedene var i 4. kvartal fortsatt preget av koronapandemien. Markedsuroen som kom i kjølvannet av koronautbruddet, avtok gjennom våren og sommeren. Spredningen av koronaviruset har økt noe gjennom høsten og vinteren, hvilket har medført innstramminger i smittevernet. Flere vaksineprogrammer har blitt godkjent, men det er fortsatt usikkerhet forbundet med tempoet for vaksineutrullingen, vaksinens varighet og effekter på nye mutasjoner av viruset.

Styringsrenten ble i mai 2020 redusert til rekordlave 0 prosent. Begrunnelsen for rentereduksjonen var konsekvensene av koronapandemien. Situasjonen i norsk økonomi har etter dette bedret seg og det forekom flere måneder med oppgang i norsk økonomi. Gjeninnhentingen i økonomien bremses nå av den økte smitten og strengere smittevern. Samtidig er det satt i gang omfattende vaksinering, og den økonomiske veksten ventes å ta seg opp utover i 2021. Norges Bank holdt styringsrenten uendret på siste rentemøte i januar 2021 med bakgrunn i det store økonomiske tilbakeslaget, og det knyttes fortsatt stor usikkerhet til den videre utviklingen.

Norge har handlingsrom i den økonomiske politikken, solide banker og gode velferdsordninger. Dette setter Norge i en særstilling til å håndtere krisen. Lave lånekostnader vil kunne hjelpe norske bedrifter og husholdninger gjennom en krevende tid med reduserte inntekter. Når tiltakene for å begrense smitten etter hvert trappes ned og situasjonen normaliseres, vil lave renter kunne bidra til at aktiviteten kan ta seg raskere opp.

Kapitalmarkedene er fortsatt preget av koronapandemien, og det har vært store markedsbevegelser siden midten av mars. Påslagene i penge- og obligasjonsmarkedene har falt de siste kvartalene, både i inn- og utland. Norges Bank etablerte i mars ekstraordinære F-lån til bankene for å sikre at styringsrenten får gjennomslag i pengemarkedsrentene. Ordningen var gjeldende ut 2020.

Årsveksten i innenlandsk bruttogsjeld til publikum, K2, var ved utgangen av desember 2020 på 4,8 prosent. Veksten i kredit til husholdninger og næringsliv var på henholdsvis 4,9 prosent og 3,7 prosent.

Finansdepartementet besluttet den 13. mars 2020 å sette ned det motsykliske kapitalbufferkravet for banker fra 2,5 prosent til 1 prosent med umiddelbar virkning. Endring ble gjennomført for å motvirke at en strammere utlånspraksis hos bankene skal forsterke nedgangen som følge av koronapandemien. Det vises til at norske banker er lønnsomme og solide, og har nok kapital til å bære tap ved et kraftig tilbakeslag. Norges Bank, som lager beslutningsgrunnlaget og gir departementet råd om nivået, har uttalt at de ikke forventer å gi råd om å øke bufferkravet før tidligst i første kvartal 2021.

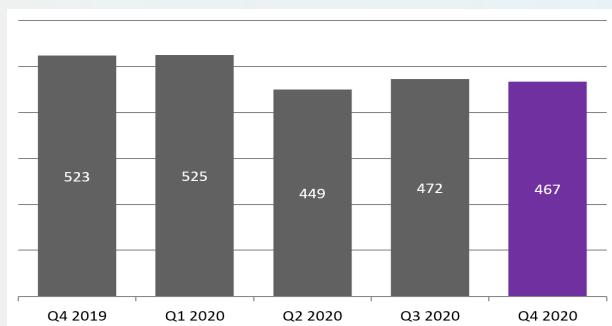
Resultat

Resultat før skatt utgjorde 430 mill. kroner i 4. kvartal 2020, mot 379 mill. kroner i samme periode i 2019. Det utgjør en økning på 51 mill. kroner. Egenkapitalavkastning etter skatt utgjorde 10,4 prosent i 4. kvartal 2020, mot 9,6 prosent i samme periode i 2019.

Resultat før skatt i 2020 utgjorde 1 403 mill. kroner, mot 1 467 mill. kroner i samme periode i 2019. Egenkapitalavkastningen etter skatt utgjorde 8,4 prosent i 2020, mot 9,5 prosent i 2019.

Rentenetto

Rentenetto pr. kvartal i mill. kroner

Netto renteinntekter utgjorde 467 mill. kroner i 4. kvartal 2020, mot 523 mill. kroner i 4. kvartal 2019, en reduksjon på 56 mill. kroner.

Norges Bank har satt ned renten med 1,5 prosentpoeng i 2020, til rekordlave 0 prosent. Banken har fulgt opp med rentereduksjon på utlån til kunder med inntil 1,25 prosentpoeng. Banken har også gjennomført renteendring på enkelte innskudd i 2020.

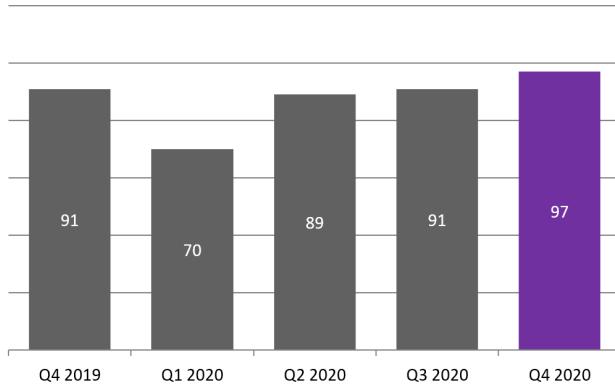
Netto renteinntekter falt markant i 2. kvartal 2020 som følge av renteendringene. Banken implementerte renteendringen på utlån med forkortede varslingstider, og bankens kunder kunne nyte godt av lave utlånsrenter i en krevende periode. Varslingstid for renteendring på utlån er normalt 6 uker, og effekten av den forkortede varslingssligstiden reduserte rentenettoen med ca. 56 mill. kroner i 2. kvartal.

Renteendringene har gitt press på bankens netto renteinntekter, og rentemarginen (utlånsrente – innskuddsrente) har falt i 4. kvartal 2020.

Styrets beretning

Provisjonsinntekter

Netto provisjonsinntekter pr. kvartal i mill. kroner

Netto provisjonsinntekter utgjorde 97 mill. kroner i 4. kvartal 2020, mot 91 mill. kroner i 4. kvartal 2019.

Brutto provisjonsinntekter i 4. kvartal 2020 viste 117 mill. kroner, mot 109 mill. kroner i 4. kvartal 2019.

Provisjonsinntekter	4. kvartal 2020	4. kvartal 2019	Endring	2020	2019	Endring
Betalingsformidling	46	51	-5	164	188	-24
Eiendomsmegling	40	23	17	148	116	32
Øvrige produktelskaper	30	35	-5	96	99	-3
Sum	117	109	8	409	403	6

Brutto provisjonsinntekter var høyere i 4. kvartal 2020 enn tilsvarende periode i 2019. Dette skyldtes i hovedsak økte inntekter fra bankens eiendomsmegler, Sørmebleren. Selskapet har hatt god vekst og økte provisjonsinntekter både i 4. kvartal og i 2020 sett under ett.

Det har vært et fall i provisjonsinntekter fra betalingsformidling og øvrige produkter 4. kvartal og i 2020. Reduserte inntekter fra betalingsformidling skyldtes i all hovedsak bortfall av valutainntekter knyttet til kortbruk i utlandet, som et resultat av at bankens kunder reiser mindre grunnet koronapandemien. For øvrige produkter skyldtes fallet lavere bonusprovisjoner fra Frende og Brage i 2020, sammenliknet med 2019. Bonusprovisionene blir beregnet ved utgangen av året og inntektsført i desember.

Finansielle instrumenter

Netto inntekter fra finansielle instrumenter ble 37 mill. kroner i 4. kvartal 2020, mot - 31 mill. kroner i samme periode i fjor.

Netto inntekter fra finansielle instrumenter	4. kvartal 2020	4. kvartal 2019	Endring	2020	2019	Endring
Sertifikater og obligasjoner	-7	-15	8	-45	-23	-22
Aksjer inkl. utbytte	-4	-2	-2	8	17	-9
Fastrenteutlån	34	0	34	25	14	11
Ustedte verdipapirer - sikringsbokføring	5	-2	7	40	24	16
Tilbakekjøp egne utstedte obligasjoner	0	-19	19	-12	-29	17
Andre Finansielle instrumenter	9	7	2	25	21	4
Sum	37	-31	68	40	24	16

Resultateffekter knyttet til sikringsbokføring gjelder i hovedsak verdierendringer knyttet til basisswappene. Basisswappene benyttes som instrument for rente og valutasikring av gjeld med fast rente utstedt i euro. Verdien på basisswappene svinger som følge av markedsendringer, og resultatføres løpende. Dette er sikringsinstrumenter, og sett over instrumentenes løpetid er markedsverdiendringene null forutsatt at obligasjonene holdes til forfall.

Inntekter fra tilknyttede selskaper

Sparebanken Sør har de siste årene økt sine eierandeler i Frende Holding AS og Brage Finans AS. I 2. kvartal 2020 ble eierandelen i Frende økt ytterligere, fra 20,2 prosent til 21,0 prosent. Dette ble gjort som en del av den strategiske satsingen for å i større grad kunne tilby relevante, integrerte og gode løsninger til våre kunder.

Resultateffekten fra tilknyttede selskaper utgjorde 56,7 mill. kroner i 4. kvartal 2020, opp fra 20,9 mill. kroner i tilsvarende periode i 2019.

Resultatandelen for 2020 utgjorde 135,7 mill. kroner, opp fra 64,1 mill. kroner i 2019, en økning på hele 71,6 mill. kroner. Den strategiske satsingen på tilknyttede selskaper har dermed bidratt til betydelig inntektsdiversifisering i 2020.

Sparebanken Sørs resultatandel i Brage Finans AS var i 4. kvartal 9,7 mill. kroner. Resultatandelen var 32,7 mill. kroner for 2020.

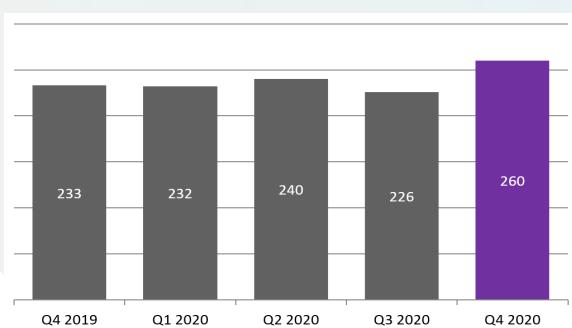
Sparebanken Sørs resultatandel i Frende Holding AS var 52,2 mill. kroner i 4. kvartal. Resultatandelen var 116,2 mill. kroner for 2020.

I forbindelse med kjøp av aksjer i Frende Holding AS ble det identifisert merverdier som skal avskrives over forventet levetid. Konsernet har avskrevet merverdiene med 5,4 mill. kroner i 4. kvartal og 20,9 mill. kroner i 2020.

I 1. kvartal ble det gjennomført en verdijusterering av aksjene i Vipps, noe som innebar en positiv effekt på aksjene i Balder Betaling AS. Verdijusteringen utgjorde 7,7 mill. kroner.

Driftskostnader

Driftskostnader pr. kvartal i mill. kroner

Driftskostnadene utgjorde 260 mill. kroner i 4. kvartal 2020, opp fra 233 mill. kroner i tilsvarende periode i 2019.

Driftskostnadene i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde 0,68 prosent (0,71 prosent) i 4. kvartal 2020. Kostnader i forhold til inntekter ble i konsernet 39,4 prosent (38,2 prosent).

Kostnadene i bankvirksomheten utgjorde 226 mill. kroner i 4. kvartal 2020, mot 212 mill. kroner i samme periode i 2019.

Driftskostnaden utgjorde 958 mill. kroner i 2020, mot 918 mill. kroner i 2019, en økning på 40 mill. kroner. Det har vært 15 mill. kroner i økte kostnader i meglervirksomheten som følge av høy aktivitet i 2020. Kostnadene i bankvirksomheten økte fra 811 mill. kroner i 2019, til 835 mill. kroner i 2020. Kostnadsøkningen i bankvirksomheten knytter seg i all hovedsak til strategiske digitale satsingsområder.

Tap og mislighold

Netto tap på utlån viste netto inngang på 30 mill. kroner i 4. kvartal 2020, mot en inngang på 3 mill. kroner i 4. kvartal 2019.

Netto tap på utlån i 2020 utgjorde 83 mill. kroner, mot en inngang på 17 mill. kroner i 2019.

Tapskostnaden i 2020 knyttet seg i all hovedsak til modellberegnet tap etter IFRS9, som følge av et negativt makrobilde. Makrovariablene som er lagt til grunn for beregnede modelltap er presentert i note 5. Makrobildet har vært relativt stabilt og bedret seg den siste tiden, noe som gir utslag i lave tap i 4.kvartal. Netto inngang på tap i 4. kvartal 2020 knytter seg i hovedsak til ett enkeltengasjement.

Styrets beretning

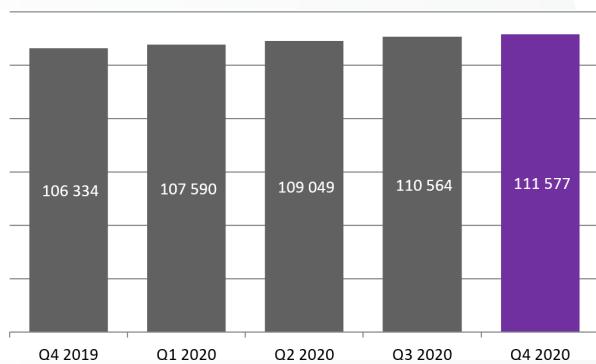
Koronakrisen har rammet mange næringer, og myndighetene har iverksatt omfattende støttetiltak som treffer bredt. Banken har tilnærmet ingen direkte eksponering mot olje- og offshorenæringen, som er spesielt hardt rammet som følge av fall i oljeprisen. Bankens indirekte eksponering mot olje- og offshorenæringen er lav. Anslagsvis er kun 1-2 prosent av bankens næringseiendomsportefølje eksponert mot leietakere i denne næringen. COVID-19 krisen inntrådte for fullt fra medio mars 2020, og ved utgangen av 4. kvartal var det fortsatt usikkerhet mht. hvor store de negative effektene vil bli for bankens kunder. Kreditrisikoen i bankens kundeportefølje har økt, men samtidig har myndighetene implementert massive støttetiltak som vil bidra til å redusere de negative effektene for kundene.

Totale nedskrivninger for konsernet beløp seg til 468 mill. kroner ved utgangen av 4. kvartal 2020, noe som utgjorde 0,42 prosent av brutto utlån. Tilsvarende tall i 2019 var 397 mill. kroner og 0,37 prosent av brutto utlån.

Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager, var 323 mill. kroner, noe som utgjorde 0,29 prosent av brutto utlån. Dette var noe høyere enn tilsvarende tidspunkt i 2019, hvor brutto misligholdte engasjementer var på 286 mill. kroner og utgjorde 0,27 prosent av brutto utlån. Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager er fortsatt på et meget lavt nivå.

Utlån

Utlån i mill. kroner

Netto utlån har de siste tolv månedene økt med 5,2 mrd. kroner til 111,6 mrd. kroner, en vekst på 4,9 prosent.

Brutto utlån til personkunder har de siste tolv månedene økt med 3,5 mrd. kroner til 73,7 mrd. kroner, en vekst på 5,0 prosent.

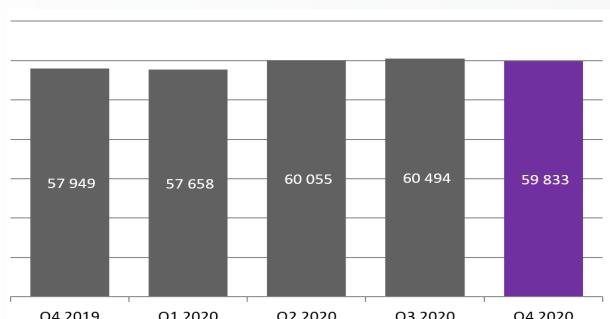
Brutto utlån til bedriftskunder har økt de siste tolv månedene med 1,8 mrd. kroner til 38,2 mrd. kroner, en vekst på 5,1 prosent.

Brutto utlånsvekst er noe høyere enn netto utlånsvekst som følge av økte modellbaserte nedskrivninger i 2020.

Utlån til personkunder utgjorde 66 prosent (66 prosent) av totale utlån ved utgangen av 4. kvartal 2020.

Innskudd

Innskudd i mill. kroner

Innskudd fra kunder har de siste tolv månedene økt med 1,9 mrd. kroner til 59,8 mrd. kroner, en vekst på 3,3 prosent.

Innskudd fra personkunder har økt med 1,8 mrd. kroner til 29,8 mrd. kroner, en vekst på 6,3 prosent.

Innskudd fra bedriftskunder har økt med 0,1 mrd. kroner til 30,0 mrd. kroner, en økning på 0,4 prosent.

Banken har valgt å redusere kapitalmarkedsinnskudd i 2020, og har hatt en god økning i mindre, driftsrelaterte bedriftsinnskudd. Reduksjonen av kapitalmarkedsinnskudd siste 12 måneder utgjorde 2,5 mrd. kroner, og justert for kapitalmarkedsinnskudd var innskuddsveksten siste 12 måneder på 8,1 prosent for konsernet og 10,2 prosent for bedriftskunder.

Innskuddsdekningen i Sparebanken Sør var 53,6 prosent ved utgangen av 4. kvartal 2020, ned fra 54,5 prosent på samme tidspunkt året før. Nedgangen skyldtes i hovedsak bortfall av kapitalmarkedsinnskudd.

Markedsfinansiering og likviditetsportefølje

Konsernet har en god likviditetssituasjon. Likviditetsbufferne er betryggende, og forfallstrukturen på innlånenes er godt tilpasset virksomheten. Nye langsiktige innlån optas ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett (OMF), seniorgjeld og etterstilt seniorgjeld. Konsernet har tilrettelagt for langsiktig finansiering i det internasjonale markedet gjennom etablerte EMTN programmer.

Konsernets obligasjonsgjeld utgjorde 58,9 mrd. kroner ved utgangen av 4. kvartal 2020, hvorav 73 prosent var OMF. Langsiktig finansiering (løpetid over 1 år) hadde en gjennomsnittlig løpetid på 3,6 år ved utgangen av kvartalet.

Sparebanken Sør har benyttet seg av den ekstraordinære låneordningen som Norges Bank etablerte i mars 2020. Pr. 31. desember hadde morbanken 2,5 mrd. kroner i F-lån i norske kroner som har forfall i mars 2021.

Likviditeten i det norske obligasjonsmarkedet har bedret seg de tre siste kvartalene, og kreditt-spreadene har vært stabile gjennom 4. kvartal.

Konsernets beholdning av rentebærende verdipapirer utgjorde 21,5 mrd. kroner pr. 31. desember 2020. Konsernets likviditetsreserve (LCR) utgjorde 173 prosent pr. 31. desember 2020 (154 prosent i morbank).

Rating

Sparebanken Sør har en A1 rating med «Stable Outlook» fra Moody's.

Obligasjoner med fortrinnsrett som utstedes av Sparebanken Sør Boligkreditt AS, er ratet av Moody's til Aaa.

Ansvarlig kapital og kapitaldekning

Netto ansvarlig kapital utgjorde 14,9 mrd. kroner, sum kjernekapital 13,3 mrd. kroner og ren kjernekapital 12,2 mrd. kroner ved utgangen av 4. kvartal 2020. Kapitaldekning utgjorde 19,1 prosent, kjernekapitaldekning 17,1 prosent og ren kjernekapitaldekning 15,7 prosent for konsernet Sparebanken Sør. Beregningene er basert på standardmetoden i Basel II regelverket. Brage Finans AS er forholdsmessig konsolidert i konsernets kapitalrapportering. For morbank utgjorde kapitaldekning 20,5 prosent, kjernekapitaldekning 18,1 prosent og ren kjernekapitaldekning 16,5 prosent ved utgangen av 4. kvartal 2020.

I henhold til kapitalkravsforordningen (CRR) skal lån til kunder som utvikler eiendom med intensjon om videresalg klassifiseres som eksponering med særlig høy risiko og tilordnes en risikovekt på 150 prosent, i motsetning til risikovekt på 100 prosent som er normalt for utlån til foretak etter standardmetoden. Prosjekter hvor det foreligger ujenkallelig forhåndssalg vil ikke betraktes som høy risiko. Finanstilsynet har i rundskriv 5/2020 forutsatt at det skal foreligge ferdigattest for at salg skal vurderes som ujenkallelig, og her er det stor uenighet mellom bransjen og Finanstilsynet. Banken har ved årsskiftet valgt å forholde seg til synspunkter som fremkommer i brev fra Finans Norge til Finanstilsynet, samt til ulike juridiske vurderinger, og når banken vurderer at det foreligger ujenkallelig forhåndssalg, vil dette derfor ikke risikovurderes med 150 prosent. Banken har ved årsskiftet vurdert utlånsporteføljen som er knyttet til utviklingsprosjekter, og utlånsandel som er forhåndsoltgjort er rapportert med en kapitalvekt på 100 prosent. Vurderingen har medført en reduksjon i ren kjernekapitaldekning på 0,28 prosentpoeng for engasjementer hvor det ikke foreligger ujenkallelig forhåndssalg.

Styrets beretning

Pilar 2-kravet for Sparebanken Sør ble fastsatt i 2018 til 2,0 prosent av risikovektet balanse. Kravet er knyttet til en vurdering av risikofaktorer som ikke dekkes av pilar 1-kravene, og inkluderer også ny metode for å beregne kapitalkrav for tilknyttet, deleid forsikringsselskap. Kapitalkrav knyttet til eierandel i Frende Holding AS utgjør ca. 0,3 prosentpoeng. Finanstilsynet skulle ha vurdert konsernets risiko og kapitalbehov (SREP) i 2020, men som følge av koronapandemien fattet Finanstilsynet ikke nye pilar 2-vedtak i 2020. Konsernet har gjennomført ICAAP i 2020, og konsernets egne beregninger tilsier at pilar 2-kravet bør være markert lavere, ned mot 1,5 prosent av risikovektet balanse.

Finansdepartementet besluttet i 1. kvartal å sette ned det motsyklike kapitalbufferkravet for banker fra 2,5 prosent til 1 prosent med umiddelbar virkning. Dette ble gjort for å motvirke at en strammere utlånspraksis hos bankene skal forsterke nedgangen som følge av koronapandemien. Norges Bank, som lager beslutningsgrunnlaget og gir departementet råd om nivået, har uttalt at den ikke forventer å gi råd om å øke bufferkravet før tidligst i første kvartal 2021.

Konsernet oppfylte kapitalkravene på henholdsvis 13,0 prosent for ren kjernekapital, 14,5 prosent for kjernekapital og 16,5 prosent for totalkapital med god margin. Konsernets interne mål er 15,3 prosent i ren kjernekapitaldekning.

Finansdepartementet har vedtatt forskriftsendringer som satte EUs kapitalkravsregelverk CRR/CRD IV i kraft fra 31. desember 2019. Systemrisikobufferkravet økes fra 3 til 4,5 prosent. Det har tidligere vært signalisert en gradvis innføring av systemrisikobufferkravet innen 2021, men Finansdepartementet vil fastsette en overgangsregel for banker som benytter standardmetoden eller grunnleggende IRB som innebærer at disse bankene først skal oppfylle økt systemrisikobufferkrav med virkning fra 31. desember 2022. Konsernet vil tilpasse seg nye krav innen 2022, samt sikre nødvendige buffere over minimumskravet.

En viktig del av konsernets målsetting er at ren kjernekapitaldekning skal være på nivå med sammenlignbare banker. Av de store regionbankene er det bare Sparebanken Sør som benytter standardmetoden i kapitaldekningsberegningen, og banken har i dag en høyere uvektet kapitaldekning enn de andre regionbankene. Sparebanken Sør har iverksatt en prosess for å kunne søke Finanstilsynet om godkjenning av interne modeller i kapitalberegningen (IRB). Arbeidet med å forberede en IRB-søknad er et høyt prioritert område i banken. Arbeidet er imidlertid mer omfattende enn opprinnelig forutsatt, bl.a. som følge av endrede krav fra EBA som påvirker bankens modellutvikling.

Konsernets uvektede kjernekapitalandel (leverage ratio) utgjorde 8,9 prosent ved utgangen av 4. kvartal 2020, mot 9,3 prosent ved utgangen av 4. kvartal 2019. Bankens soliditet vurderes som meget tilfredsstillende.

Banken mottok den 18. desember 2020 vedtak om minimumskrav til summen av ansvarlig kapital og konvertibel gjeld (MREL) fra Finanstilsynet. MREL og intern oppkapitalisering er et sentralt element i krisehåndteringsdirektivet (BRRD). MREL kravet er på 32,0 prosent av justert risikovektet engasjementsbeløp basert på bankens balanse pr. 31. desember 2019. Konsernet skal oppfylle kravet innen 1. januar 2021. Kravet til etterstillelse skal oppfylles innen 1. januar 2024, og kan fases inn ved at konsernet frem til dette tidspunktet kan medregne usikret senior obligasjonsgjeld med gjenværende løpetid på minst ett år, i oppfyllelsen av minstekravet. Innfasing av etterstilt gjeld skal være lineær, slik at konsernet i løpet av 2021 minimum skal innfase 1/3 av det gjenværende behovet for etterstillelse i innfasingsperioden 2021-2023 og beregnet pr. 31. desember 2020.

Banken utstedte i juni 2020, som den første norske banken, senior etterstilt obligasjon (Tier 3) pålydende 1 mrd. kroner med løpetid på 5 år. Banken utvidet lånet med 1 mrd. kroner i 3. kvartal. Banken har i tillegg emittert etterstilt obligasjonslån i januar 2021 pålydende 1 mrd. kroner.

Bankens egenkapitalbevis

Banken hadde pr. 31. desember 2020 utstedt 15 663 944 egenkapitalbevis. Resultat (konsern) pr. egenkapitalbevis utgjorde 3,6 kroner pr. bevis i 4. kvartal og 11,3 kroner pr. bevis i 2020. Eierbrøk for 4. kvartal 2020 var 17,3 prosent. Hybridkapitalen (fondsobligasjonslån), som er klassifisert som egenkapital, er holdt utenfor ved beregning av eierbrøk.

Utbryte

Sparebanken Sør skal gjennom god, stabil og lønnsom drift sikre at egenkapitalbeviseierne oppnår konkuransedyktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på egenkapitalbevisene.

Overskuddet skal fordeles mellom eierandelskapitalen (egenkapitalbeviseierne) og grunnfondskapitalen, i samsvar med deres andel av egenkapitalen.

Ved fastsettelse av årlig utbytte skal bankens kapitalbehov ivaretas, herunder myndighetspålagte krav til kapitaldekning, forventninger hos investorer, samt bankens strategiske planer.

Det er en målsetting at 50 til 70 prosent av egenkapitalbeviseiernes andel av årets resultat etter skatt skal utdeles som utbytte.

Det europeiske systemrisikorådet (ESRB) offentliggjorde 15. desember 2020 en anbefaling om bankers utbytte og annen utdeling. Finanstilsynet fulgte opp med brev til Finansdepartementet hvor det ble foreslått at maksimalt 25 prosent av kumulert årsresultat for 2019 og 2020 kan utdeles. Anbefalingen var også at norske banker ikke utbetaler tidligere vedtatte utbytter før resultatet for 2020 foreligger, samt at det skal legges til grunn en særlig forsiktig vurdering.

Finansdepartementet publiserte 20. januar 2021 en pressemelding om at bankene bør være forsiktig med å dele ut utbytte fremover. Departementet uttrykker en forventning om at norske banker, som etter en forsiktig vurdering og basert på ESRBs anbefaling finner grunnlag for utdelinger, holder samlede utdelinger innenfor maksimalt 30 prosent av kumulert årsresultat for årene 2019 og 2020 frem til 30. september i 2021. Utdelinger omfatter alt utbytte på aksjer og egenkapitalbevis, kundeutbytte, gaver og tilbakekjøp av egenkapitalinstrumenter.

Banken utsatte utbytte til egenkapitalbeviseierne for 2019, men disponerte 40 mill. kroner til gavefondet. Konsernets kumulerte resultat for 2019 og 2020, etter renter hybridkapital, utgjør 2 090 mill. kroner. Utbytte for 2019 og foreslått utbytte for 2020 utgjør, sammen med gavedisponeringen, til sammen 299 mill. kroner og tilsvarer 14,3 prosent av kumulert resultat.

Bankens soliditet vurderes som meget tilfredsstillende, med en uvektet kjernekapitalandel (leverage ratio) på hele 8,9 prosent ved utgangen av 4. kvartal 2020.

Styret vil foreslå for forstanderskapet å utdele utbytte for 2020 på 14 kroner pr. egenkapitalbevis. Dette inkluderer tilbakeholdt utbytte på 8 kroner for 2019, som utgjorde ca. 69 prosent av konsernets resultat pr. egenkapitalbevis i 2019. Utbytte for 2020 foreslås til 6 kroner pr. egenkapitalbevis, som utgjør ca. 53 prosent av konsernets resultat pr. egenkapitalbevis. I tillegg vil det bli foreslått å avsette 40 mill. kroner til gavefondet for 2020. Forslag til utbytte forutsetter søknad til Finanstilsynet, da utjevningsfondet må belastes med 55 mill. kroner.

Datterselskaper og samarbeidende selskaper

Bankens heleide datterselskap **Sparebanken Sør Boligkreditt AS** har konsesjon til å utstede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF), og benyttes som et instrument i bankens langsiktige fundingstrategi. Pr. 31. desember 2020 hadde banken overført boliglån på 48,9 mrd. kroner til selskapet, tilsvarende 66 prosent av samlede utlån til personmarkedet.

Bankens egen eiendomsmeglervirksomhet, **Sørmegleren**, er den klart ledende megleren på Sørlandet. Sørmegleren fortsetter å vokse. Selskapet har nå 92 ansatte og er lokalisert på 18 steder. Sørmegleren hadde pr. 31. desember 2020 et resultat før skatt på 25,2 mill. kroner, mot 12,0 mill. kroner i samme periode året før. Det var en krevende start på 2020 for meglervirksomheten som følge av koronasituasjonen. Aktiviteten har økt betydelig den siste tiden, og resultat før skatt i 4. kvartal utgjorde hele 3,8 mill. kroner, opp fra 0,2 mill. kroner i samme periode i 2019.

Frende Holding AS (eierandel 21,0 prosent) er morselskapet til Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS, som tilbyr skade- og livsforsikring til privatpersoner og bedrifter.

Frende Holding AS hadde i 4. kvartal et resultat før skatt på 317,1 mill. kroner, opp fra 129,4 mill. kroner i samme periode året før.

Styrets beretning

Resultat før skatt i 2020 utgjorde 721,6 mill. kroner, mot 401,8 mill. kroner i 2019. Frende Holding AS hadde en egenkapitalavkastning i 2020 på hele 32,2 prosent, mot 23,2 prosent i 2019.

I 2020 var forsikringsteknisk resultat i skade betydelig bedre enn i 2019. Risikoresultat i livselskapet var noe lavere i 2020 enn i 2019, men bedre enn samtlige år i perioden 2015 til 2018. Sammen med god finansavkastning og engangseffekter fra salg av pensjonsportefølje, har dette gitt det beste årsresultat i selskapets historie.

Frende Skade hadde et resultat før skatt i 2020 på 390,0 mill. kroner, mot 263,3 mill. kroner i 2019. Selskapet hadde totalt 2 141 mill. kroner (2 111 mill. kroner) i bestandspremie, fordelt på over 158 000 kunder. Markedsandelen var ved utgangen av kvartalet på 3,1 prosent. Skadeprosenten i 2020 var på 70,3 prosent (77,4 prosent), og selskapets combined ratio var på 88,0 prosent (96,2 prosent). Bedringen i skadeprosenten skyldtes færre storskader i 2020.

Frende Liv hadde et resultat før skatt i 2020 på 354,3 mill. kroner, mot 158,0 mill. kroner i 2019. Resultatet for 2020 var påvirket av et godt risikoresultat, i tillegg til engangseffekter knyttet til avhendelse av pensjonsporteføljen. Pensjonsporteføljen i Liv ble solgt til Nordea Liv i 4. kvartal. Egenkapitalavkastningen for Frende Liv var 43,1 prosent (28,8 prosent) i 2020.

Brage Finans AS (eierandel 20,8 prosent) er et finansieringsselskap som tilbyr leasing og salgspantelån til bedrifts- og privatmarkedet. Selskapet har hovedkontor i Bergen med kontorer i Stavanger, Kristiansand, Ålesund, Haugesund og Kragerø. Distribusjon av selskapets produkter skjer hovedsakelig gjennom eierbanker, eget salgsapparat og via forhandlere.

Brage Finans AS (Brage) kan i 4. kvartal 2020 vise til fortsatt resultatframgang, vekst i utlånsporteføljen og en solid kapitaldekning. Resultat før skatt i 4. kvartal utgjorde 62,6 mill. kroner, mot 44,7 mill. kroner i 4. kvartal 2019. Resultatet tilsvarte en egenkapitalavkastning på 9,1 prosent, opp fra 8,0 prosent i 2019.

Resultat før skatt i 2020 utgjorde 221,7 mill. kroner, mot 168,2 mill. kroner i 2019. Resultatet i 2020 tilsvarte en egenkapitalavkastning på 8,6 prosent, opp fra 8,0 prosent i 2019.

Selskapet hadde ved utgangen av 4. kvartal 2020 en utlånsportefølje på 14,1 mrd. kroner, en økning på 2,1 mrd. kroner sammenlignet med samme periode året før.

Norne Securities AS (eierandel 17,1 prosent) er et verdipapirforetak som tilbyr internetthandel, tradisjonelle meglertjenester og corporate finance tjenester.

Norne har videreutviklet rollen som Norges ledende rådgiver og tilrettelegger for egenkapitalbevis i norske sparebanker. Selskapet har videre spisset virksomheten i to klare markedsområder: Online aksje- og fondshandel til privatkundemarkedet og Corporate Finance- og Investeringsrådgivning til bedriftskundemarkedet og profesjonelle investorer.

Balder Betaling AS (eierandel 22,2 prosent) eies av Sparebanken Sør sammen med 14 andre sparebanker. Selskapet har en eierandel på 10,6 prosent i Vipps AS, og har som mål å videreutvikle Vipps sammen med øvrige eiere.

Utsiktene fremover

Koronapandemien har preget samfunnet betydelig i 2020. Det ble i mars gjennomført ekstreme tiltak fra myndighetene, både internasjonalt og nasjonalt, for å hindre smittespredning. Dette har gitt negative utslag på økonomien i Norge og hos våre handelspartnerne. Utover sommeren og høsten har samfunnet gradvis gått mot en økt normalisering. Regjeringens bruk av pengepolitiske virkemidler ser ut til å ha hatt god effekt på økonomien. Situasjonen i norsk økonomi har bedret seg, og finansmarkedene er mer stabile.

Starten av 2021 har igjen vært preget av økende smitte, og ført til innstramminger i smittevernstiltakene. Det har kommet vaksiner, men utrullingene tar tid. Den økonomiske veksten ventes likevel å ta seg opp i løpet av 2021, men situasjonen er fortsatt usikker.

Sparebanken Sør har styrevedtatte retningslinjer som sikrer at refinansiering i obligasjonsmarkedet normalt er gjennomført i god tid før endelig gjeldsforfall. Dette har medvirket til bankens solide finansieringssituasjon. Banken har lav risiko i utlånsporteføljen, og høy tapsabsorberende evne gjennom en høy egenkapitalandel. Banken drives meget kostnadseffektivt og har god underliggende drift.

Boligprisene i bankens hovedmarkeder har hatt en positiv, men moderat utvikling over flere år. Statistikken for 4. kvartal 2020 viste en meget positiv vekst i boligprisene i bankens markedsområde. Aktiviteten i boligmarkedet, som var veldig lav i mars og april, har tatt seg betydelig opp de siste kvarthalene. Usikkerheten knyttet til fremtidig utvikling er fortsatt stor, og utviklingen følges tett. Konsernets utlån med pant i bolig er godt sikret, og konsernet står godt rustet for å møte eventuelle fall i boligprisene. Dette underbygges av gjennomførte stresstester.

Konsernet har et krav til ren kjernekapital, inkludert pilar 2-tillegg på 2,0 prosent, som utgjør 13,0 prosent. Konsernet har en målsetning om ren kjernekapitaldekning på 15,3 prosent. Ved utgangen av 4. kvartal 2020 var ren kjernekapitaldekning 15,7 prosent, og godt over myndighetskravet.

Finansdepartementet har vedtatt forskriftsendringer, som innebar at EUs kapitalkravslagverk CRR/CRD IV trådte i kraft fra 31. desember 2019. Systemriskobufferkravet økes fra 3 til 4,5 prosent. Finansdepartementet vil fastsette en overgangsregel for banker som benytter standardmetoden eller grunnleggende IRB. Dette innebærer at disse bankene først skal oppfylle økt systemriskobufferkrav med virkning fra 31. desember 2022. Konsernet vil tilpasse seg nye krav innen 2022, samt sikre nødvendige buffere over minimumskravet. Finansdepartementet har gjennomført en høringsprosess i forbindelse med implementering av endringer i EUs bankregelverk, «bankpakken». Det forventes at endringer vil bli implementert medio 2021, og dette vil bl.a. ha betydning for kapitalkrav for lån til SMB-bedrifter, noe som forventes å gi en positiv effekt i bankens kapitaldekning.

Konsernet har en langsiktig ambisjon om en utlånsvekst i overkant av kredittevksen. Konsernet har et mål om en egenkapitalavkastning på 9 prosent etter skatt.

Egenkapitalavkastningen for 2021 vil bli preget av tapsvurderingene og utviklingen i makrobildet i løpet av i året. Tapsavsetningene pr. 31. desember er beregnet etter reglene i IFRS9, og det er lagt til grunn et langsiktig perspektiv ved vurderingen. Effekten av myndighetenes tiltakspakker og utviklingen i makrobildet er fortsatt preget av usikkerhet.

Banken skal i tråd med vedtatt strategi ha høy oppmerksomhet på langsiktig verdiskaping. Bankens investeringer i teknologi vil fortsette og skal bidra til kostnadseffektiv drift, samt muliggjøre effektivisering av kontorstrukturen. Sammen med god kvalitet i kredittarbeidet, vil dette bidra til fortsatt lønnsom vekst og utvikling for Sparebanken Sør.

Hendelser etter kvartalets utløp

Det har ikke vært vesentlige hendelser etter 31. desember 2020 som påvirker kvartalsregnskapet.

Kristiansand, 10. februar 2021

Stein A. Hannevik
styrets leder

Inger Johansen
nestleder

Mette Ramfjord Harv

Knut Ruhaven Sætre

Merete Steinvåg Østby

Erik Edvard Tønnesen

Jan Erling Tobiassen
ansattes representant

Gunnhild Tveiten Golid
ansattes representant

Geir Bergskaug
adm. direktør

Resultatregnskap

MOBANK					KONSERN						
31.12.		31.12. 4. kvartal		4. kvartal	Mill. kroner		4. kvartal		4. kvartal	31.12.	31.12.
2019	2020	2019	2020		Mill. kroner		Noter	2020	2019	2020	2019
1 543	1 431	314	268	Renteinntekter fra eiendeler vurdert til amortisert kost		4	601	912	2 833	3305	
1148	796	420	180	Renteinntekter fra eiendeler vurdert til virkelig verdi		4	83	142	434	487	
1 172	824	321	130	Rentekostnader		4	216	530	1 354	1866	
1 519	1 404	413	318	Netto renteinntekter		4	467	523	1 914	1 926	
365	350	106	100	Provisjonsinntekter			117	109	409	403	
59	62	18	21	Provisjonskostnader			21	18	62	59	
306	288	88	80	Netto provisjonsinntekter		97	91	347	344		
11	265	-	23	Utbytte			23	-	25	6	
47	33	-13	13	Netto inntekter fra andre finansielle instrumenter			14	-31	15	18	
58	297	-13	36	Netto inntekter fra finansielle instrumenter		37	-31	40	24		
64	136	21	57	Inntekter fra eierinteresser i tilknyttede selskaper			57	21	136	64	
8	11	3	5	Andre driftsinntekter			2	5	7	10	
72	147	24	62	Sum andre inntekter		59	26	143	74		
1 954	2 136	512	495	Sum netto inntekter		659	609	2 444	2 368		
438	445	114	115	Personalkostnader			151	138	552	533	
37	42	12	13	Av- og nedskr på varige driftsmidler og immat eiendeler			13	11	43	37	
336	348	86	98	Andre driftskostnader			96	84	363	348	
811	835	212	226	Sum driftskostnader før tap		260	233	958	918		
1 143	1 301	300	269	Driftsresultat før tap		399	376	1 486	1 450		
-21	81	-5	-31	Tap på utlån, garantier og ubenyttede kreditter		5	-30	-3	83	-17	
1 164	1 220	305	300	Resultat før skattekostnad		2	430	379	1 403	1 467	
261	200	69	59	Skattekostnad			90	86	307	342	
904	1 021	236	241	Resultat for perioden		339	293	1 096	1 125		
				Minoritetsinteresser			1	0	2	0	
904	1 021	236	241	Majoritetsinteresser		339	293	1 094	1 125		
60	69	14	13	Hybridkapitaleiernes andel av resultatet			13	14	69	60	
844	952	222	228	EK-Beviselerne og grunnfondets andel av resultatet			326	279	1 025	1 065	
904	1 021	236	241	Resultat for regnskapsåret		339	293	1 094	1 125		
9,3	10,5	2,4	2,5	Resultat/utvannet resultat pr. egenkapitalbevis (i hele kroner)			3,6	3,1	11,3	11,7	
<i>Utvidet resultatregnskap</i>											
				Poster som vil bli omklassifisert til resultatet							
				Verdiendring basiswapper			-2	1	-7	-4	
0	0	0	-1	Verdiendring utlån med pant i bolig							
0	0	0	0	Skatteeffekt			1	0	2	1	
0	0	0	-1	Sum utvidet resultat			-2	1	-5	-3	
904	1 021	236	240	Sum totalresultat for perioden		338	294	1 091	1 122		
				Minoritetsinteresser			1		1		
				Majoritetsinteresser		338	293	1 091	1 121		
9,3	10,5	2,4	2,5	Totalresultat/utvannet pr. egenkapitalbevis (i hele kroner)			3,6	3,1	11,3	11,7	

MORBANK			Mill. kroner	KONSERN		
31.12. 2019	31.12. 2020	EIENDELER		Noter	31.12. 2020	31.12. 2019
462	1 148	Kontanter og fordringer på sentralbanker			1 148	462
4 063	10 936	Utlån til kreditinstitusjoner			2 460	182
66 185	62 724	Netto utlån til kunder		2,6,7,8,10,11	111 577	106 334
16 807	18 329	Obligasjoner og sertifikater		11	21 543	19 916
189	166	Aksjer		11	166	190
251	907	Finansielle derivater		11,12	3 415	757
1 858	2 111	Eierinteresser i konsernselskaper			1 134	968
968	1 134	Eierinteresser i tilknyttede selskaper				
27	41	Immaterielle eiendeler			47	27
426	430	Varige driftsmidler			461	458
107	96	Andre eiendeler			174	205
91 344	98 022	SUM EIENDELER		2,11	142 126	129 499
GJELD OG EGENKAPITAL						
2 192	6 765	Gjeld til kreditinstitusjoner			6 435	1 793
57 963	59 883	Innskudd fra kunder		2,9,11	59 833	57 949
16 707	14 149	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		11,13	56 885	53 430
213	687	Finansielle derivater		11,12	687	423
284	272	Betalbar skatt			373	361
387	406	Annen gjeld			457	425
43	38	Avsetninger for forpliktelser			38	43
49	29	Utsatt skatt			10	24
	2 002	Etterstilt seniorobligasjonslån		11,13	2 002	
1 971	1 653	Ansvarlig lånekapital		11,13	1 653	1 971
79 809	85 886	Sum gjeld			128 374	116 418
1 623	1 749	Eierandelskapital		14	1 749	1 623
1 375	1 075	Hybridkapital			1 075	1 375
8 537	9 312	Annem egenkapital			10 928	10 083
11 535	12 136	Sum egenkapital		3,14	13 752	13 081
91 344	98 022	SUM GJELD OG EGENKAPITAL		2,11	142 126	129 499

Kristiansand, 10. februar 2021

Stein A. Hannevik
styrets lederInger Johansen
nestleder

Mette Ramfjord Harv

Knut Ruhaven Sæthre

Merete Steinvåg Østby

Erik Edvard Tønnesen

Jan Erling Tobiassen
ansattes representantGunnhild Tveiten Golid
ansattes representantGeir Bergskaug
adm. direktør

Kontantstrøm

MORBANK		Mill. kroner	KONSERN	
31.12. 2019	31.12. 2020		31.12. 2020	31.12. 2019
2 662	2 250	Renteinnbetalingar	3 278	3 749
-1 185	-792	Renteutbetalingar	-1 345	-1 840
334	622	Andre innbetalingar	383	346
-770	-763	Driftsutbetalingar	-873	-898
13	12	Innått på konstaterete tap	12	13
-225	-279	Betalt periodeskatt	-350	-289
-28	-28	Betalte gaver	-28	-28
1 404	1 929	Endring innskudd fra kunder	1 893	1 399
-1 921	3 435	Endring utlån til kunder	-5 285	-3 382
-15	2 002	Endring innskudd fra kreditinstitusjoner	1 830	-108
269	8 388	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-485	-1 038
20 016	44 944	Innbetaling vedr verdipapirer	37 651	12 258
-18 948	-46 482	Utbetaling vedr verdipapirer	-39 295	-17 380
3	11	Innbetaling vedr salg av driftsmidler	14	3
-37	-62	Utbetaling vedr kjøp av driftsmidler	-70	-40
-293	-286	Utbetaling Investering i datterselskaper og tilknyttede selskap	-29	-293
-12	-664	Endring andre eiendeler	-2 257	-108
729	-2 539	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-3 987	-5 560
-1 053	-6 873	Endring utlån til kreditinstitusjoner	-2 278	-63
-54	2 500	Endring innskudd fra kreditinstitusjoner	2 374	-17
3 600	0	Innbetaler obligasjonsgeld	5 000	16 063
-4 815	-2 959	Utbetalinger obligasjonsgeld	-3 724	-10 867
-154	-69	Utbetaling utbytte og renter hybridkapital	-69	-154
0	2 000	Emisjon seniorobligasjonslån	2 000	0
500	350	Emisjon ansvarlig lån	350	500
-134	-666	Innfridd ansvarlig lån	-666	-134
-13	854	Endring annen gjeld	2 470	144
300		Utvidelse hybridkapital		300
	-300	Innfrielse hybridkapital		-300
-1 823	-5 163	Netto kontantstrøm fra finansieringsvirksomhet	5 158	5 772
-825	686	Netto endring likvider	686	-826
1 287	462	Likviditetsbeholdning 01 01	462	1 288
462	1 148	Likviditetsbeholdning ved utgangen av perioden	1 148	462

Egenkapitaloppstilling

17

KONSERN Mill. kroner	Egenkapital bevis	Overkurs fond	Utjevnings fond	Hybrid kapital	Grunnfonds kapital	Gave fond	Annen egenkapital	Minorites interesser	SUM
Balanse 31.12.2018	783	451	369	1 075	7 683	62	1 421	1	11 845
Utdelt utbytte 2018							-94		-94
Resultat pr. 31.12.2019			20	60	639	60	347	0	1 125
Betalte renter hybridkapital				-60					-60
Emisjon hybridkapital				300					300
Utvidet resultat							-4		-4
Kjøp og salg av egne egenkapital-bevis	0		1						1
Disponert av gavefond						-34			-34
Andre endringer					1		1		1
Balanse 31.12.2019	783	451	389	1 375	8 322	88	1 671	1	13 081
Endring utbytte 2019			125				-125		0
Resultat pr. 31.12.2020			69				1 023	2	1 094
Betalte renter hybridkapital			-69						-69
Innløst hybridkapital			-310						-310
Emisjon hybridkapital			10						10
Utvidet resultat							-5		-5
Kjøp og salg av egne egenkapital-bevis	0					-1			-1
Disponert av gavefond						-49			-49
Andre endringer							1		1
Balanse 31.12.2020	783	451	514	1 075	8 321	40	2 564	4	13 752
MORBANK									
Balanse 31.12.2018	783	451	369	1 075	7 683	62	94	0	10 518
Utdelt utbytte 2018							-94		-94
Resultat pr. 31.12.2019			20	60	639	60	125		904
Betalte renter hybridkapital			-60						-60
Emisjon hybridkapital			300						300
Utvidet resultat						0			0
Kjøp og salg av egne egenkapital-bevis	0		0			0			0
Disponert av gavefond						-34			-34
Andre endringer			0		1				1
Balanse 31.12.2019	783	451	389	1 375	8 323	88	125	0	11 535
Endring utbytte 2019			125				-125		0
Resultat pr. 31.12.2020			69				952		1 021
Betalte renter hybridkapital			-69						-69
Emisjon hybridkapital			10						10
Innløst hybridkapital			-310						-310
Utvidet resultat						-1			-1
Kjøp og salg av egne egenkapitalbevis	0				-1				-1
Disponert av gavefond					-49				-49
Andre endringer							0		0
Balanse 31.12.2020	783	451	514	1 075	8 321	40	952	0	12 136

Noter

1. REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med Internasjonale Standarder for Finansiell rapportering, IFRS, herunder IAS 34. Regnskapsprinsippene er de samme som ble lagt til grunn i årsregnskapet for 2019 dersom ikke annet er spesifisert.

Det er ikke nye standarder gjeldende for 2020 som har hatt vesentlig betydning for regnskapet.

Skattesats på 25 prosent er lagt til grunn ved utarbeidelse av kvartalsregnskapet.

Skjønnsmessige vurderinger, estimer og forutsetninger

Utarbeidelse av kvartalsregnskapet medfører at ledelsen gjør estimer og skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper, og dermed regnskapsførte beløp. For utfyllende beskrivelse se årsregnskapet for 2019 note 2.

Regnskapsposten fastsettelse av tap er underlagt stor grad av skjønnsmessige vurderinger. Denne posten har i 2020 vært spesielt utfordrende å tallfeste i en situasjon med en pågående pandemi, som man ikke vet konsekvensene av. Det har vært store markedsmessige svingninger og uro. Modell for å beregne tap inneholder data for makroforhold og er fremtidsrettet. Ved endringer i konjunkturer eller makroforhold, må aktuelle parametere endres tilsvarende.

Benyttede makroparametere og størrelse benyttet som input i tapsmodellen fremkommer i note 5.

2. SEGMENTRAPPORTERING

	BANKVIRKSOMHET				31.12.2020	
Rapportering pr. segment	PM	BM	Ufordelt og elimin.	Sum		
Resultatregnskap (Mill. kroner)				bankvirksomhet	Sørmegleren	Totalt
Netto renteinntekter	1166	826	-79	1 914	0	1 914
Netto andre driftsinntekter	177	74	131	382	149	531
Driftskostnader	408	105	321	835	124	958
Driftsresultat før tap pr. segment	935	795	-269	1 461	25	1 486
Tap på utlån og garantier	1	85	-3	83		83
Resultat før skatt pr. segment	934	709	-266	1 377	25	1 403
Netto utlån til kunder	74 994	36 420	163	111 577		111 577
Andre eiendeler			30 444	30 444	105	30 549
Sum eiendeler pr. segment	74 994	36 420	30 607	142 021	105	142 126
Innskudd fra og gjeld til kunder	32 287	24 546	2 999	59 833		59 833
Mellomregn./annen gjeld	42 706	11 874	13 855	68 436	105	68 541
Sum gjeld pr. segment	74 994	36 420	16 855	128 269	105	128 374
Egenkapital			13 752	13 752		13 752
Sum gjeld og egenkapital pr. segment	74 994	36 420	30 607	142 021	105	142 126

BANKVIRKSOMHET

31.12.2019

Rapportering pr. segment	PM	BM	Ufordelt og elimin.	Sum		
Resultatregnskap (Mill. kroner)				bankvirksomhet	Sørmegleren	Totalt
Netto renteinntekter	1 084	760	81	1 926	0	1 926
Netto andre driftsinntekter	207	73	41	321	121	442
Driftskostnader	377	101	332	810	108	918
Driftsresultat før tap pr. segment	915	732	-210	1 437	12	1 450
Tap på utlån og garantier	2	-52	33	-17		-17
Resultat før skatt pr. segment	913	784	-243	1 454	12	1 467
Netto utlån til kunder	71 182	35 113	39	106 334		106 334
Andre eiendeler			23 093	23 093	73	23 166
Sum eiendeler pr. segment	71 182	35 113	23 132	129 426	73	129 499
Innskudd fra og gjeld til kunder	30 164	22 399	5 386	57 949		57 949
Mellomregn./annen gjeld	41 018	12 714	4 664	58 396	73	58 469
Sum gjeld pr. segment	71 182	35 113	10 051	116 345	73	116 418
Egenkapital			13 081	13 081		13 081
Sum gjeld og egenkapital pr. segment	71 182	35 113	23 131	129 426	73	129 499

3. ANSVARLIG KAPITAL OG KAPITALDEKNING

MORBANK		Mill. kroner	KONSERN	
31.12.2019 (2)	31.12.2020		31.12.2020 (1)	31.12. 2019 (2)
11 535	12 136	Sum balanseført egenkapital	13 752	13 081
		Kjernekapital		
-1 375	-1 075	Egenkapital som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-1 111	-1 375
-245	-219	Del av resultat som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-219	-245
-27	-41	Fradrag for immaterielle eiendeler og utsatt skattefordel	-48	-27
-44	-42	Fradrag for forsvarlig verdsettelse (AVA)	-31	-27
		Forholdsmessig andel ren kjernekapital fra Brage Finans AS		374
		Fradrag for interne elimineringer Brage Finans AS		-374
-104	-113	Andre fradrag	-138	-51
9 740	10 646	Sum ren kjernekapital	12 204	11 356
		Annen kjernekapital		
1 375	1 075	Hybridkapital	1 111	1 375
		Forholdsmessig andel kjernekapital Brage Finans AS		36
0		Fradrag i annen kjernekapital		0
11 115	11 721	Sum kjernekapital	13 315	12 767
		Tilleggskapital utover kjernekapital		
1 971	1 600	Ansvarlig lånekapital	1 649	1 971
		Forholdsmessig tilleggskapital Brage Finans AS		49
-101	-100	Fradrag i tilleggskapitalen	-100	-101
1 870	1 500	Sum tilleggskapital	1 549	1 919
12 985	13 221	Netto ansvarlig kapital	14 864	14 686
		Minimumskrav ansvarlig kapital Basel II beregnet etter standardmetoden:		
2	2	Engasjement med lokale og regionale myndigheter	2	2
70	153	Engasjement med institusjoner	41	34
218	306	Engasjement med foretak	413	224
415	383	Engasjement med massemarked	572	520
3 029	2 768	Engasjement med pantsikkerhet i eiendom	4 159	4 167
92	82	Engasjement som er forfalt	90	98
2	326	Engasjement som er høyrisiko	326	2
384	449	Engasjement i obligasjoner med fortrinnsrett	107	107
334	385	Engasjement i egenkapitalposisjoner	140	184
49	45	Engasjement øvrig	51	49
4 595	4 899	Kapitalkrav for kreditt- og motpartsrisiko	5 901	5 387
1	1	Kapitalkrav for posisjons-, valuta- og varerisiko	1	1
259	268	Kapitalkrav for operasjonell risiko	334	313
1	2	CVA tillegg	2	1
0		Fradrag i kapitalkravet		0
4 856	5 170	Sum minimumskrav til ansvarlig kapital	6 238	5 702
		Risikovektet balanse (beregningsgrunnlag)	77 980	71 275
		Forholdsmessig andel av beregningsgrunnlag Brage Finans AS		2 112
		Fradrag for interne elimineringer Brage Finans AS		-955
		Risikovektet balanse etter konsolidering	77 980	72 432
16,0 %	16,5 %	Ren kjernekapitaldekning i %	15,7 %	15,7 %
18,3 %	18,1 %	Kjernekapitaldekning i %	17,1 %	17,6 %
21,4 %	20,5 %	Kapitaldekning i %	19,1 %	20,3 %
8,5 %	8,1 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	8,9 %	9,3 %

(1) Brage Finans AS er forholdsmessig konsolidert i konsernets kapitalrapportering fra 4. kvartal 2020.

(2) Det ble vedtatt 0 kroner i utbytte til egenkapitalbeviserne i Forstanderskapsmøtet 26. mars 2020 etter forslag fra styret. Opprinnelig forslag til utbytte var 125 mill. kroner. Beslutningen påvirket kapitaldekningen pr 31. desember 2019 positivt. For konsern (morbank) økte ren kjernekapitaldekningen fra 15,7 (16,0) prosent til 15,9 (16,3) prosent, kjernekapitaldekningen økte fra 17,5 (18,3) prosent til 17,8 (18,5) prosent, kapitaldekningen økte fra 20,3 (21,4) prosent til 20,5 (21,6) prosent og uvektet kjernekapitalandel økte fra 9,3 (8,5) prosent til 9,4 (8,6) prosent for konsernet.

4. RENTEINNTEKTER OG RENTEKOSTNADER

MORBANK					KONSERN					KONSERN	
31.12.		31.12.		4. kv.		4. kv.				KONSERN	
2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Renteinntekter											
31.12.	31.12.	4. kv.	4. kv.					4. kv.	4. kv.	31.12.	31.12.
2019	2020	2019	2020					2020	2019	2020	2019
Mill. kroner											
<i>Renter fra finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost:</i>											
92	68	25	14	Renter av fordringer på kreditinstitusjoner		2		8	13	24	
1 452	1 363	289	254	Renter av utlån til kunder		599		903	2 820	3 281	
1 543	1 431	314	268	Sum renter fra finansielle instrumenter vurder til amortisert kost		601		912	2 833	3 305	
<i>Renter fra finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi over resultat:</i>											
165	175	42	43	Renter av utlån til kunder (fastrenteutlån)		43		42	175	166	
305	231	85	29	Renter av sertifikater og obligasjoner		40		99	259	321	
470	406	127	72	Sum renter fra fin. instr. vurder til virkelig verdi over resultat		83		142	434	487	
<i>Renter fra finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat</i>											
677	390	293	109	Renter av utlån til kunder (lån med pant i bolig)							
677	390	293	109	Sum renter fra fin. instr. til virkelig verdi over utvidet resultat							
2 691	2 227	734	448	Sum renteinntekter		684		1 053	3 267	3 792	
MORBANK					Rentekostnader					KONSERN	
31.12.	31.12.	4. kv.	4. kv.		4. kv.	4. kv.		31.12.	31.12.	KONSERN	
2019	2020	2019	2020		2020	2019		2020	2019	2020	2019
Mill. kroner											
<i>Renter fra finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost:</i>											
38	37	12	7	Renter på gjeld til kreditinstitusjoner		6		12	36	38	
692	447	191	65	Renter på innskudd til kunder		65		190	447	691	
345	233	92	33	Renter på utstedte verdipapirer		118		301	758	1 036	
49	54	14	13	Renter på ansvarlig lånekapital		13		14	54	49	
47	53	12	13	Avgift Bankens Sikringsfond og andre rentekostnader		14		13	59	52	
1 172	824	321	130	Sum rentekostnader fra fin.instr. vurder til amortisert kost		216		530	1 354	1 866	
1 172	824	321	130	Sum rentekostnader		216		530	1 354	1 866	

5. TAP PÅ UTLÅN, GARANTIER OG UBENYTTEDE KREDITTER

Avsetning for tap og periodens tapskostnad er beregnet ihht. IFRS 9 og er basert på forventet kreditttap (ECL) ved bruk av 3-trinns metode som er beskrevet i note 7 i årsregnskapet for 2019.

COVID19 har medført betydelig endringer i makrobildet i 2020. I 3 og 4. kvartal har det vært endringer på flere parameter. Konsernets tapsavsetning i 4. kvartal er basert på nye forutsetninger.

Noter

Konsernet har oppdatert makrovariablene i IFRS9 modellen og følgende makrovariabler er lagt til grunn ved beregning av nedskrivninger pr. 31. desember 2020:

	2020	2021	2022	2023	2024
Boligpris %	4,4	6,7	2,4	1,8	1,8
Boligpris Region %	3,4	5,7	1,4	0,8	0,8
AKU %	5,5	4,5	3,8	3,7	3,7
Oljepris, USD	41,7	49,6	48,6	48,2	48,2
Styringsrente	0,4	0,0	0,3	0,8	0,8
Importvektet valutakurs	115,0	111,8	111,1	110,7	110,7

Fastsettelse av makrovariabler innebefatter skjønnsutøvelse ettersom ingen vet hvor store og langvarige effekter krisen vil medføre. Sparebanken Sør har i stor grad utlån sikret med pant i fast eiendom, og fastsettelse av parameter for boligpris (inkluderer fast eiendom) anses å være et parameter som i stor grad påvirker LGD (Loss Given Default).

I tillegg er det knyttet meget stor usikkerhet til fremtidig arbeidsledighet (AKU) og fastsettelsen av dette parameteret har også vesentlig betydning for konsernets modellberegnede tapsnedskrivninger.

Under er det gjengitt sensitivitetsanalyser knyttet til de parameterne som konsernet anser som meste vesentlig i dagens situasjon.

Konsern		31.12.2020		
Tapsnedskrivning	Ved 10% reduksjon i pantesikkerhet	Ved 20% reduksjon i pantesikkerhet	Ved 30% reduksjon i pantesikkerhet	1% økning i arbeidsledighet (AKU)
Mill. kroner				
Herav nedskrivninger i BM	53	117	193	11
Herav nedskrivninger i PM	11	25	41	9
Totalt	64	142	234	20

Morbank		31.12.2020		
Tapsnedskrivning	Ved 10% reduksjon i pantesikkerhet	Ved 20% reduksjon i pantesikkerhet	Ved 30% reduksjon i pantesikkerhet	1% økning i arbeidsledighet (AKU)
Mill. kroner				
Herav nedskrivninger i BM	53	116	193	11
Herav nedskrivninger i PM	5	12	20	5
Totalt	58	128	213	16

Myndighetene har iverksatt en rekke tiltak for å motvirke de negative økonomiske effektene av COVID-19. Flere av disse tiltakene har direkte betydning for konsernets kreditrisiko. Tapsmodellen er lite egnet til å estimere tap med så omfattende tiltak rettet mot direkte mot bankens kunder.

MORBANK		Mill. kroner	KONSERN	
31.12.2019	31.12.2020	Periodens tapskostnad	31.12.2020	31.12.2019
-6	58	Periodens endring i nedskrivninger trinn 1	61	-5
31	26	+ Periodens endring i nedskrivninger trinn 2	23	33
-89	-3	+ Periodens endring i nedskrivninger trinn 3	-2	-89
41	8	+ Periodens konst. tap	8	41
18	4	+ Inntektsført som renter	4	18
13	12	- Periodens inngang på tidligere konstatert tap	12	13
-1	-1	+ Endring i nedskrivninger på garantier	-1	-1
-21	81	= Periodens tapskostnad	83	-17

KONSERN

	Forventet tap over levetiden over 12 måneder	Trinn 1		Trinn 2		Trinn 3	
		Forventet tap over levetiden		til instrumentet		Forventet tap over levetiden	
		til instrumentet	Totalt	til instrumentet	Totalt	til instrumentet	Totalt
MILLIONER KRONER							
Tapsavsetning pr 1.1.2020		39		126		231	397
Overføringer							
Overført til trinn 1		37		-32		-5	0
Overført til trinn 2		-4		15		-11	0
Overført til trinn 3		0		-2		2	0
Tap på nye utlån		40		38		30	108
Tap på fraregnet utlån *		-9		-26		-41	-77
Tap på gamle lån og andre endringer		-2		31		11	40
Tapsavsetning pr 31.12.2020		101		149		218	468
Avsetning tap på utlån		87		129		213	429
Avsetning tap på garantier og ubenyttede kreditter		13		21		5	39
Sum tapsavsetning		101		149		218	468

* Tap på fraregnet utlån knytter seg til tap på lån som er innfridd.

I tabellen inngår også nedskrivninger på utenom balanseposter (ubenyttede kreditter og garantier). Disse nedskrivningene er presentert som annen gjeld i balansen.

MORBANK

	Forventet tap over levetiden over 12 måneder	Trinn 1		Trinn 2		Trinn 3	
		Forventet tap over levetiden		til instrumentet		Forventet tap over levetiden	
		til instrumentet	Totalt	til instrumentet	Totalt	til instrumentet	Totalt
MILLIONER KRONER							
Tapsavsetning pr 1.1.2020		37		120		230	387
Overføringer							
Overført til trinn 1		35		-30		-5	0
Overført til trinn 2		-4		15		-11	0
Overført til trinn 3		0		-2		2	0
Tap på nye utlån		36		37		30	103
Tap på fraregnet utlån*		-9		-24		-41	-74
Tap på gamle lån og andre endringer		0		30		11	40
Tapsavsetning pr 31.12.2020		94		145		217	457
Avsetning tap på utlån		81		125		213	418
Avsetning tap på garantier og ubenyttede kreditter		13		21		5	39
Sum tapsavsetning		94		145		217	457

* Tap på fraregnet utlån knytter seg til tap på lån som er innfridd eller overført mellom bank og kreditforetak.

I tabellen inngår også nedskrivninger på utenom balanseposter (ubenyttede kreditter og garantier). Disse nedskrivningene er presentert som annen gjeld i balansen.

Noter

KONSERN

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
	Forventet tap over levetiden over 12 måneder	Forventet tap til instrumentet	Forventet tap til instrumentet	Totalt
MILLIONER KRONER				
Tapsavsetning pr 1.1.2019	45	94	335	473
Overføringer				
Overført til trinn 1	47	-17	-30	0
Overført til trinn 2	-4	51	-47	0
Overført til trinn 3	-1	-2	3	0
Tap på nye utlån	20	39	37	96
Tap på fraregnet utlån *	-16	-24	-67	-107
Tap på gamle lån og andre endringer	-53	-13	0	-66
Tapsavsetning pr 31.12.2019	39	126	231	397
Avsetning tap på utlån	32	111	228	370
Avsetning tap på garantier og ubenyttede kreditter	8	15	4	27
Sum tapsavsetning	39	126	231	397

* Tap på fraregnet utlån knytter seg til tap på lån som er innfridd eller overført mellom bank og kreditforetak.

I tabellen inngår også nedskrivninger på utenom balanseposter (ubenyttede kreditter og garantier). Disse nedskrivningene er presentert som annen gjeld i balansen.

MORBANK

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
	Forventet tap over levetiden over 12 måneder	Forventet tap til instrumentet	Forventet tap til instrumentet	Totalt
MILLIONER KRONER				
Tapsavsetning pr 1.1.2019	44	91	330	466
Overføringer				
Overført til trinn 1	46	-16	-30	0
Overført til trinn 2	-3	50	-47	0
Overført til trinn 3	-1	-2	3	0
Tap på nye utlån	19	36	37	92
Tap på fraregnet utlån*	-15	-22	-67	-105
Tap på gamle lån og andre endringer	-53	-17	4	-66
Tapsavsetning pr 31.12.2019	37	120	230	387
Avsetning tap på utlån	29	105	226	360
Avsetning tap på garantier og ubenyttede kreditter	8	15	4	27
Sum tapsavsetning	37	120	230	387

* Tap på fraregnet utlån knytter seg til tap på lån som er innfridd.

I tabellen inngår også nedskrivninger på utenom balanseposter (ubenyttede kreditter og garantier). Disse nedskrivningene er presentert som annen gjeld i balansen.

6. MISLIGHOLDTE ENGASJEMENTER

Alle engasjementer i trinn 3 er definert som misligholdte. Engasjement der kontraktsfestede betalinger er overtrukket i mer enn 90 dager og beløpet overstiger kr 1.000.

MORBANK		Mill. kroner	KONSERN	
31.12.19	31.12.20		31.12.20	31.12.19
276	300	Brutto misligholdte engasjement > 90 dager	323	286
763	661	Øvrige misligholdte engasjementer	687	787
1 039	961	Sum misligholdte engasjementer (trinn 3)	1 009	1 073
230	217	Trinn 3 nedskrivninger	218	231
809	744	Netto misligholdte engasjementer	791	842
22,1 %	22,6 %	Avsetningsgrad misligholdte engasjementer	21,6 %	21,5 %
0,41 %	0,48 %	Brutto misligholdte > 90 dager i % av brutto utlån	0,29 %	0,27 %

7. NEDSKRIVNINGER FORDELT PÅ SEKTOR, NÄRING OG TRINN

Tap fordelt på sektorer og næringer.

MORBANK			Mill. kroner	KONSERN			
Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Sum tap pr 31.12.2020	Sum tap pr 31.12.2020	Trinn 3	Trinn 2	Trinn 1
5	7	28	40	Personkunder	53	29	13
0	0	0	0	Offentlig	0	0	0
1	1	3	5	Primærnæring	5	3	1
3	8	4	15	Industri	15	4	3
17	27	52	95	Utvikling av eiendom	95	52	26
3	7	12	23	Oppføring av bygninger	23	12	7
49	75	89	213	Eiendomsdrift	212	89	73
1	0	1	2	Transport	2	1	0
4	8	13	26	Varehandel	26	13	8
1	2	2	5	Hotell og restaurant	5	2	2
2	2	0	4	Borettslag	4	0	2
2	3	12	17	Forretningsmessig tjenesteyting	17	12	3
7	4	2	13	Sosial tjenesteyting	13	2	4
94	145	217	457	Sum tapsavsetninger på utlån, garanter og ubenyttede kreditter	468	218	149
81	125	213	418	Tapsavsetninger på utlån	429	213	129
13	21	5	39	Tapsavsetninger på ubenyttede kreditter og garantier	39	5	21
94	145	217	457	Sum tapsavsetninger	468	218	149
							101

Som følge av koronapandemien ble tap overstyrt med 75 mill. kroner i 1. kvartal. Dette med bakgrunn i den betydelige usikkerheten som var knyttet til makrobildet, samt effektene av myndighetenes støttetiltak som IFRS9-modellen ikke ivaretok på en tilfredsstillende måte. Overstyringen ble i 2. kvartal reversert og det er ingen manuell overstyring på tap pr 31.12.2020.

Presentasjonen av næringer baserer seg på offentlige næringskoder, og er gruppert slik konsernet rapporterer disse internett.

Noter

8. MIGRASJONER AV BRUTTO UTLÅN

Mill. kroner	Amortisert kost				KONSERN	
Brutto utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Brutto utlån	Virkelig verdi	Sum brutto utlån inkl. periodiserte renter
Brutto utlån 1.1.2020	89 267	10 710	1 038	101 016	5 689	106 704
Overført til trinn 1	2 730	-2 694	-36	-0		-0
Overført til trinn 2	-2 873	2 897	-23	-0		-0
Overført til trinn 3	-128	-102	230	0		0
Netto endring på eksisterende lån	1 945	-276	-76	1 593		1 269
Nye lån	30 844	2 449	43	33 335	1 251	34 671
Fra regnet lån	-26 035	-3 286	-193	-29 513	-1 380	-30 637
Verdiendringer ført i perioden					16	
Brutto utlån pr 31.12.2020	95 750	9 697	983	106 431	5 576	112 007

Mill. kroner	Amortisert kost				KONSERN	
Brutto utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Brutto utlån	Virkelig verdi	Sum brutto utlån inkl. periodiserte renter
Brutto utlån 1.1.2019	86 297	10 411	978	97 686	5 714	103 400
Overført til trinn 1	1 518	-1 472	-45	-0		-0
Overført til trinn 2	-1 958	2 001	-43	0		0
Overført til trinn 3	-147	-62	209	0		0
Netto endring på eksisterende lån	-1 367	-473	-51	-1,890		-1 890
Nye lån	26 078	2 804	180	29 062	1 106	30 168
Fra regnet lån	-21 153	-2 499	-189	-23 842	-1 146	-24 988
Verdiendringer ført i perioden					15	15
Brutto utlån pr 31.12.2019	89 267	10 710	1 038	101 016	5 689	106 704

Mill. kroner	Amortisert kost				MORBANK	
Brutto utlån			Virkelig verdi over utvidet resultat		Virkelig verdi	Sum brutto utlån inkl. periodiserte renter
Brutto utlån 1.1.2020	39 106		21 751	5 689		66 545
Overført til trinn 1	-0		0	0	0	-0
Overført til trinn 2	0		0	0	0	0
Overført til trinn 3	0		0	0	0	0
Netto endring på eksisterende lån	3 687		-476	0		3 211
Nye lån	5 768		8 112	1 251		15 131
Fra regnet lån	-7 729		-12 652	-1 380		-21 761
Verdiendringer ført i perioden				16	16	
Brutto utlån pr 31.12.2020	40 832		16 735	5 576		63 142

Mill. kroner	Amortisert kost				MORBANK	
Brutto utlån			Virkelig verdi over utvidet resultat		Virkelig verdi	Sum brutto utlån inkl. periodiserte renter
Brutto utlån 1.1.2019	38 095		20 905	5 714		64 713
Overført til trinn 1	-		-	0	0	0
Overført til trinn 2	0		-	0	0	0
Overført til trinn 3	-		0	-	0	0
Netto endring på eksisterende lån	50		-449	-	-	-399
Nye lån	9 120		9 214	1 106		19 440
Fra regnet lån	-8 159		-7 920	-1 146		-17 224
Verdiendringer ført i perioden				15	15	
Brutto utlån pr 31.12.2019	39 106		21 751	5 689		66 545

9. INNSKUDD FRA KUNDER FORDELT PÅ SEKTORER OG NÆRINGER

MORBANK Mill. kroner			KONSERN	
31.12.2019	31.12.2020		31.12.2020	31.12.2019
28 084	29 834	Personkunder	29 836	28 074
9 325	9 078	Offentlig	9 079	9 326
561	660	Primærnæring	660	561
1 923	1 474	Industri	1 474	1 923
566	709	Utvikling av eiendom	655	561
1 117	1 402	Oppføring av bygninger	1 402	1 117
3 066	3 031	Eiendomsdrift	3 031	3 066
645	595	Transport	595	645
1 032	1 541	Varehandel	1 542	1 032
152	214	Hotell og restaurant	214	152
186	189	Borettslag	189	186
5 075	4 303	Forretningsmessig tjenesteyting	4 303	5 075
6 202	6 832	Sosial tjenesteyting	6 832	6 202
29	20	Påløpte renter	20	29
57 963	59 883	Sum innskudd fra kunder	59 833	57 949

Presentasjonen av nærlinger baserer seg på offentlige næringskoder og er gruppert slik konsernet rapporterer disse internt.

10. UTLÅN FORDELT PÅ SEKTORER OG NÆRINGER

MORBANK Mill. kroner			KONSERN	
31.12.2019	31.12.2020		31.12.2020	31.12.2019
30 034	25 956	Personkunder	73 662	70 126
498	567	Offentlig	567	499
1 157	1 181	Primærnæring	1 272	1 159
795	806	Industri	861	796
4 855	4 146	Utvikling av eiendom	4 104	4 836
1 386	1 365	Oppføring av bygninger	1 623	1 388
17 239	19 270	Eiendomsdrift	19 303	17 257
677	507	Transport	590	678
1 093	1 288	Varehandel	1 395	1 098
274	369	Hotell og restaurant	399	275
1 248	1 281	Borettslag	1 281	1 249
1 872	864	Forretningsmessig tjenesteyting	1 094	1 874
5 242	5 428	Sosial tjenesteyting	5 707	5 248
173	112	Opptjente renter	147	222
66 545	63 142	Sum brutto utlån	112 007	106 704
360	418	Nedskrivninger på utlån	429	370
66 185	62 724	Sum netto utlån	111 577	106 334

* Nedskrivninger knytter seg kun til utlån og omfatter ikke nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier. Nedskrivninger er her ikke sammenlignbart med øvrige tapsnoter.

Presentasjonen av nærlinger baserer seg på offentlige næringskoder og er gruppert slik konsernet rapporterer disse internt.

11. VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Klassifisering av finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter er klassifisert i ulike nivåer.

Nivå 1:

Omfatter finansielle eiendeler og forpliktelser verdsatt ved bruk av ukorrigerte observerbare markedsverdier. Dette omfatter noterte aksjer, derivater som handles på aktive markedsplasser, øvrige verdipapirer med noterte markedsverdier.

Nivå 2:

Instrumenter verdsatt basert på verdsettelsesteknikker hvor alle forutsetninger (all input) er basert direkte eller indirekte på observerbare markedsdata. Verdier her kan hentes fra eksterne markedsaktører eller avstemmes mot eksterne markedsaktører som tilbyr slike tjenester.

Nivå 3:

Instrumenter er basert på verdsettelsesteknikker hvor minst en vesentlig forutsetning ikke kan støttes basert på observerbare markedsverdier. I denne kategorien inngår investeringer i unoterte selskaper og fastrenteutlån hvor det ikke foreligger nødvendig markedsinformasjon.

For ytterligere beskrivelse henvises det til note 22 virkelig verdi av finansielle instrumenter i årsregnskapet for 2019.

MORBANK				Mill. kroner	KONSERN			
Innregnet	Virkelig verdi			31.12.2020	Innregnet	Virkelig verdi		
verdi	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3		verdi	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Eiendeler innregnet til amortisert kost								
1 148		1 148		Kontanter og fordringer på sentralbanker	1 148		1 148	
10 936		10 936		Utlån til kreditinstitusjoner	2 460		2 460	
40 419		40 419		Netto utlån til kunder (flytende rente)	106 002		106 002	
Eiendeler innregnet til virkelig verdi								
5 575		5 575		Netto utlån til kunder (fast rente)	5 575		5 575	
16 729		16 729		Netto utlån til kunder (boliglån)				
18 329		18 329		Obligasjoner og sertifikater	21 543		21 543	
166	7	160	Aksjer		166	7	160	
907		907	Finansielle derivater		3 415		3 415	
94 209	7	31 319	62 883	Sum finansielle eiendeler	140 311	7	28 567	111 737
Gjeld innregnet til amortisert kost								
6 765		6 765		Gjeld til kreditinstitusjoner	6 435		6 435	
59 883		59 883		Innskudd fra kunder	59 833		59 833	
14 149		14 151		Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	56 885		56 961	
2 002		2 024		Etterstilt seniorobligasjonslån	2 002		2 024	
1 653		1 318		Ansvarlig lånekapital	1 653		1 318	
Gjeld innregnet til virkelig verdi								
687		687		Finansielle derivater	687		687	
85 140	-	24 946	59 883	Sum finansiell gjeld	127 496	-	67 426	59 833

MORBANK				Mill. kroner	KONSERN			
Innregnet	Virkelig verdi			31.12.2019	Innregnet	Virkelig verdi		
verdi	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3		verdi	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Eiendeler innregnet til amortisert kost								
462		462		Kontanter og fordringer på sentralbanker	462		462	
4 063		4 063		Utlån til kreditinstitusjoner	182		182	
38 764		38 764		Netto utlån til kunder (flytende rente)	100 645		100 645	
Eiendeler innregnet til virkelig verdi								
5 689		5 689		Netto utlån til kunder (fast rente)	5 689		5 689	
21 733		21 733		Netto utlån til kunder (boliglån)				
16 807		16 807		Obligasjoner og sertifikater	19 916		19 916	
189	6	183	Aksjer		190	6	184	
251		251	Finansielle derivater		757		757	
87 958	6	21 584	66 368	Sum finansielle eiendeler	127 841	6	21 318	106 518
Gjeld innregnet til amortisert kost								
2 192		2 192		Gjeld til kreditinstitusjoner	1 793		1 793	
57 963		57 963		Innskudd fra kunder	57 949		57 949	
16 707		16 709		Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	53 430		53 427	
1 971		1 981		Ansvarlig lånekapital	1 971		1 981	
Gjeld innregnet til virkelig verdi								
213		213		Finansielle derivater	423		423	
79 046	0	21 095	57 963	Sum finansiell gjeld	115 565	0	57 623	57 949

Noter

Bevegelse kategori 3

KONSERN

	Utlån og fordringer	Herav	Aksjer
	på kunder	kreditrisiko	
Mill. kroner			
Innregnet verdi 01.01.2019	5 714	-1	365
Tilgang 2019	1 106		114
Herav overført fra nivå 1 eller 2	-		
Verdiendringer ført i perioden	15	14	2
Avgang 2019	-1 146		
Reklassifisert som tilknyttet selskap (TS)	-		-298
Innregnet verdi 31.12.2019	5 689	13	183
Tilgang 2020	1 251		51
Herav overført fra nivå 1 eller 2			
Verdiendringer ført i perioden	16	16	1 809
Avgang 2020	-1 380		-1 883
Reklassifisert som tilknyttet selskap (TS)			
Innregnet verdi 31.12.2020	5 576	29	160

MORBANK

	Utlån og fordringer	Herav	Aksjer
	på kunder	kreditrisiko	
Mill. kroner			
Innregnet verdi 01.01.2019	26 607	-1	365
Tilgang 2019	1 946		114
Herav overført fra nivå 1 eller 2	-		
Verdiendringer ført i perioden	15	14	2
Avgang 2019	-1 146		
Reklassifisert som tilknyttet selskap (TS)			-298
Innregnet verdi 31.12.2019	27 422	13	183
Tilgang 2020	-3 754		51
Herav overført fra nivå 1 eller 2			
Verdiendringer ført i perioden	16	16	1 809
Avgang 2020	-1 380		-1 883
Reklassifisert som tilknyttet selskap (TS)			
Innregnet verdi 31.12.2020	22 304	29	160

Sensitivitetsanalyse

Verdiendringer som følge av endring av kreditspread på 10 basispunkter.

KONSERN / MORBANK

	31.12.2020	31.12.2019
Mill. kroner		
Utlån til kunder	20	19
- herav lån til bedriftsmarked (BM)	2	3
- herav lån til personmarked (PM)	18	16

12. FINANSIELLE DERIVATER, MOTTATT COLLATERAL OG MOTREGNING

Sparebanken Sør og Sparebanken Sør Boligkredit AS har avtaler som regulerer motpartsrisiko og netting av derivater.

Det er inngått ISDA avtaler med finansielle motparter, hvor det er inngått tilleggsavtale knyttet til sikkerhetsstillelse (CSA). Konsernet har gjennom avtalene adgang til å motregne mellomværende dersom visse hendelser inntrer. Beløpene er ikke motregnet i balansen med bakgrunn i at transaksjonene normalt gjøres opp brutto. Sparebanken Sør (morbak) har også inngått avtale om avregning (clearing) av derivater, hvor motpartsrisikoen flyttes til sentral motpart (clearing house) som beregner behovet for sikkerhetsstillelse. Eiendelene og forpliktelsene er presentert i tabellen under.

KONSERN		31.12.2020			
Mill. kroner	Balanseført verdi	Finansielle instrumenter som ikke er nettoført		Finansielle derivater - nettopresentert	Avgitt/mottatt collateral
		verdi	ikke er nettoført	nettopresentert	collateral
Derivater - eiendeler	3 415		290	3 125	-2 157
Derivater - gjeld	-687		-290	-397	472
Netto	2 728		0	2 728	-1 686
					1 042

KONSERN		31.12.2019			
Mill. kroner	Balanseført verdi	Finansielle instrumenter som ikke er nettoført		Finansielle derivater - nettopresentert	Avgitt/mottatt collateral
		verdi	ikke er nettoført	nettopresentert	collateral
Derivater - eiendeler	757		422	335	335
Derivater - gjeld	-422		-422	0	0
Netto	335		0	335	335

MORBANK		31.12.2020			
Mill. kroner	Balanseført verdi	Finansielle instrumenter som ikke er nettoført		Finansielle derivater - nettopresentert	Avgitt/mottatt collateral
		verdi	ikke er nettoført	nettopresentert	collateral
Derivater - eiendeler	907		290	617	-236
Derivater - gjeld	-687		-290	-397	472
Netto	219		0	219	236
					455

MORBANK		31.12.2019			
Mill. kroner	Balanseført verdi	Finansielle instrumenter som ikke er nettoført		Finansielle derivater - nettopresentert	Avgitt/mottatt collateral
		verdi	ikke er nettoført	nettopresentert	collateral
Derivater - eiendeler	251		162	89	89
Derivater - gjeld	-212		-162	-50	-50
Netto	39		0	39	39

Konsernet reklassifiserte presentasjonen av mottatt collateral pr 01.01.2020. Tidligere ble mottatt/betalt collateral presentert i linjen finansielle derivater. Mottatt collateral presenteres nå som gjeld til kreditinstitusjoner og betalt collatereal presenteres som utlån til kreditinstitusjoner. Sammenlikningstall er ikke omarbeidet.

Noter

13. OBLIGASJONSGJELD OG ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

Verdipapirgjeld - konsern

Mill. kroner		31.12.2020	31.12.2019
Obligasjoner, nominell verdi		55 989	52 977
Verdireguleringer		735	273
Påløpte renter		161	180
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		56 885	53 430

Endring i verdipapirgjeld - konsern

Mill. kroner	31.12.2019	Emittert	Forfalt/ innløst	Andre endringer i perioden	31.12.2020
Obligasjoner, nominell verdi	52 977	5 000	-3 724	1 736	55 989
Verdireguleringer	273			462	735
Påløpte renter	180			-18	161
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	53 430	5 000	-3 724	2 180	56 885

Verdipapirgjeld - morbank

Mill. kroner		31.12.2020	31.12.2019
Obligasjoner, nominell verdi		13 899	16 672
Verdireguleringer		184	-47
Påløpte renter		66	82
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		14 149	16 707

Endring i verdipapirgjeld - morbank

Mill. kroner	31.12.2019	Emittert	Forfalt/ innløst	Andre endringer i perioden	31.12.2020
Obligasjoner, nominell verdi	16 672	0	-2 959	186	13 899
Verdireguleringer	-47			231	184
Påløpte renter	82			-16	66
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	16 707	0	-2 959	401	14 149

Endring i ansvarlig lånekapital - morbank og konsern

Mill. kroner	31.12.2019	Emittert	Forfalt/ innløst	Andre endringer i perioden	31.12.2020
Ansvarlig lån	1 966	350	-666		1 650
Påløpt rente	5			-2	3
Sum ansvarlig lånekapital	1 971	350	-666	-2	1 653

Endring i etterstilt seniorobligasjonslån - morbank og konsern

Mill. kroner	31.12.2019	Emittert	Forfalt/ innløst	Andre endringer i perioden	31.12.2020
Etterstilt seniorobligasjonslån	0	2 000	0	0	2 000
Verdireguleringer	0			2	2
Påløpt rente	0			0	0
Sum etterstilt seniorobligasjonslån	0	2 000	0	2	2 002

14. EGENKAPITALBEVISEIERE

De 20 største egenkapitalbeviseierne pr. 31.12.2020.

NAVN	ANTALL		ANDEL AV		NAVN	ANTALL		ANDEL AV	
	EKB	EKB-KAP. %	EKB	EKB-KAP. %		EKB	EKB-KAP. %	EKB	EKB-KAP. %
1. Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør	7.988.679	51,00	11. Carl Krogh Arnet		100.000	0,64			
2. Eika utbytte VPF c/o Eika kapitalforv.	723.017	4,62	12. Ottersland AS		100.000	0,64			
3. Arendal Kom. pensjonskasse	450.000	2,87	13. MP Pensjon PK		85.523	0,55			
4. Pareto Invest AS	417.309	2,66	14. Lombard Int Assurance S.A.		82.131	0,52			
5. Glastad Capital AS	300.000	1,92	15. Apriori Holding AS		72.575	0,46			
6. Hamjern Invest AS	279.388	1,78	16. Varodd AS		70.520	0,45			
7. Wenaasgruppen AS	186.000	1,19	17. Geir Bergskaug		66.239	0,42			
8. Gumpen Bileidedom AS	174.209	1,11	18. Birkenes Sparebank		66.000	0,42			
9. Allumgården AS	151.092	0,96	19. K.T. Brøvig Invest AS		65.639	0,42			
10. Catilina Invest AS	105.872	0,68	20. Profond AS		60.104	0,38			
Totalt - 10 største eierne	10.775.566	68,79	Totalt - 20 største eierne		11.544.297	73,70			

Eierbrøken pr. 01.01.2020 var 17,2 prosent. Hybridkapitalen som er klassifisert som egenkapital er holdt utenfor ved beregning av eierbrøk. Eierbrøken 31.12.2020 var 17,3 prosent.

Eierandelskapitalen utgjorde 783 197 200 kroner, fordelt på 15 663 944 egenkapitalbevis, pålydende 50 kroner. Sparebanken Sør eide ingen egne egenkapitalbevis pr. 31.12.2020.

Risiko og Kapitalstyring

Riskostyringen sikrer at konsernets risikoeksponering til enhver tid er kjent og bidrar til at konsernet når strategiske mål, samt at lover, forskrifter og krav fra myndigheter etterleves. Det er fastsatt styringsmål for konsernets samlede risikonivå, og konkrete styringsmål innenfor de enkelte risikoområdene. Det er etablert systemer for måling, styring og kontroll av risiko. Kapitalstyringen skal sikre at konsernet har en god kjernekapitaldekning, finansiell stabilitet og en tilfredsstillende avkastning i forhold til risikoprofil. Konsernets kapitaldekning og risikoeksponering følges opp gjennom periodiske rapporter.

Kreditrisiko

Kreditrisiko defineres som faren for tap som følge av at kunder eller motparter ikke kan overholde forpliktelser. En av de vesentligste risikofaktorene knyttet til Sparebanken Sør sin virksomhet er kreditrisiko. Bankens fremtidige tapsutvikling vil også påvirkes av den generelle konjunkturutvikling, og et av de viktigste områdene for bankens risikostyring er dermed knyttet til kredittgivning og prosesser rundt dette.

Kreditrisikoen styres gjennom konsernets strategi- og policydokumenter, kreditrutiner, kreditprosesser, scoring- modeller og bevilgningsfullmakter.

Markedsrisiko

Markedsrisiko oppstår hovedsakelig som følge av konsernets usikrede transaksjoner i rente-, valuta- og egenkapitalmarkedene, og kan inndeles i renterisiko, valutarisiko, aksjerisiko og spreadrisiko. Risikoen er knyttet til resultatvariasjoner som følge av endringer i rentenivå, markedspriser og/eller kurser. Det er styrevedtatte retningslinjer og rammer for styring av markedsrisiko.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko knyttet til Sparebanken Sør sin evne til å finansiere utlånsvekst og innfri låneforpliktelser til markedsbetingelser. Likviditetsrisiko omfatter også risikoen for at finansielle markeder som konsernet ønsker å benytte ikke fungerer. Retningslinjer og rammer for styring av likviditetsrisiko er fastsatt av styret.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er den risiko banken har som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller misligheter, eller eksterne hendelser. Eksempler på operasjonelle risikoforhold kan være uønskede handlinger og hendelser som bl.a. svikt i IT-systemer, hvitvasking, korruption, underslag, innsidehandel, bedrageri, ran, trusler mot ansatte, fullmaktsbrudd og brudd på vedtatt rutiner m.m.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som risiko for uventede inntektssvingninger fra andre forhold enn kreditrisiko, likviditetsrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Dette kan bl.a. oppstå som følge av at myndighetene innfører endring i reguleringer, eller ved gjennomføring av finans- eller pengepolitiske tiltak, herunder endringer i skatte-, avgifts- og valutalovgivningen, som vil kunne påvirke virksomheten negativt.

Det er en forutsetning for Sparebanken Sør at risiko skal være undergitt en aktiv og tilfredsstillende styring, basert på styrevedtatte målsettinger og rammer for risikoeksponering og risikotoleranse.

Kvartalsvis resultatutvikling

35

	4. kvartal 2020	3. kvartal 2020	2. kvartal 2020	1. kvartal 2020	4. kvartal 2019
Resultat (Mill. kroner)					
Netto renteinntekter	467	472	449	525	523
Netto provisionsinntekter	97	91	89	70	91
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	37	14	59	-69	-31
Sum andre driftsinntekter	59	40	56	-12	26
Sum netto inntekter	659	617	653	515	609
Sum driftskostnader før tap	260	226	240	232	233
Driftsresultat før tap	399	391	413	283	376
Tap på utlån, garantier og ubenyttede kreditter	-30	6	46	61	-3
Resultat før skattekostnad	430	384	367	221	379
Skattekostnad	90	80	79	58	86
Resultat for perioden	339	304	288	164	293
Resultat i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital					
Netto renteinntekter	1,29 %	1,32 %	1,25 %	1,61 %	1,60 %
Netto provisionsinntekter	0,27 %	0,25 %	0,25 %	0,21 %	0,28 %
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	0,10 %	0,04 %	0,16 %	-0,21 %	-0,09 %
Andre driftsinntekter	0,16 %	0,11 %	0,16 %	-0,04 %	0,08 %
Sum netto inntekter	1,83 %	1,72 %	1,82 %	1,58 %	1,87 %
Sum driftskostnader før tap	0,72 %	0,63 %	0,67 %	0,71 %	0,71 %
Driftsresultat før tap	1,11 %	1,09 %	1,15 %	0,87 %	1,15 %
Tap på utlån, garantier og ubenyttede kreditter	-0,08 %	0,02 %	0,13 %	0,19 %	-0,01 %
Resultat før skattekostnad	1,19 %	1,07 %	1,02 %	0,68 %	1,16 %
Skattekostnad	0,25 %	0,22 %	0,22 %	0,18 %	0,26 %
Resultat for perioden	0,94 %	0,85 %	0,80 %	0,50 %	0,90 %
Nøkkeltall resultat					
Egenkapitalavkastning etter skatt (justert for hybridkapital)	10,4 %	9,6 %	8,8 %	5,0 %	9,6 %
Kostnader i % av inntekter	39,4 %	36,6 %	36,8 %	45,1 %	38,2 %
Kostnader i % av inntekter ekskl. netto innt. fra finans. instr.	41,7 %	37,5 %	40,4 %	39,8 %	36,4 %
Nøkkeltall balanse					
Forvaltningskapital	142 126	146 227	141 566	142 001	129 499
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	143 700	142 400	142 000	129 600	129 600
Netto utlån til kunder	111 577	110 564	109 049	107 590	106 334
Utlånsvekst i % siste 12 mnd.	4,9 %	4,6 %	3,9 %	4,5 %	3,3 %
Innskudd fra kunder	59 833	60 494	60 055	57 658	57 949
Innskuddsvekst i % siste 12 mnd.	3,3 %	2,7 %	0,2 %	0,2 %	2,5 %
Innskudd i % av netto utlån	53,6 %	54,7 %	55,1 %	53,6 %	54,5 %
Egenkapital (inkl. hybridkapital)	13 752	13 750	13 474	13 215	13 081
Tap i prosent av netto utlån, annualisert	0,07 %	0,02 %	0,17 %	0,23 %	-0,01 %
Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager					
i % av brutto utlån	0,29 %	0,29 %	0,24 %	0,29 %	0,27 %
Andre nøkkeltall					
Likviditetsreserve (LCR) konsern	173 %	152 %	126 %	156 %	148 %
Likviditetsreserve (LCR) konsern - EUR	107 %	106 %	172 %	198 %	1168 %
Likviditetsreserve (LCR) morbank	154 %	147 %	152 %	189 %	140 %
Ren kjernekapitaldekning	15,7 %	15,7 %	15,7 %	15,6 %	15,7 %
Kjernekapitaldekning	17,1 %	17,5 %	17,6 %	17,5 %	17,6 %
Kapitaldekning	19,1 %	19,6 %	19,7 %	20,0 %	20,3 %
Ren kjernekapital	12 204	12 029	11 823	11 606	11 356
Kjernekapital	13 315	13 440	13 234	13 017	12 767
Netto ansvarlig kapital	14 864	14 989	14 793	14 875	14 686
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	8,9 %	8,8 %	9,1 %	8,9 %	9,3 %
Antall ekspedisjonssteder	35	35	34	34	34
Antall årsverk i bankvirksomheten	442	440	436	434	429
Nøkkeltall egenkapitalbeviset					
Egenkapitalbevisbrok, vektet gjennomsnitt for perioden	17,3 %	17,3 %	17,3 %	17,2 %	17,2 %
Antall utstedte bevis	15 663 944	15 663 944	15 663 944	15 663 944	15 663 944
Resultat/utvannet pr. egenkapitalbevis (morbank)	2,5	2,0	2,3	3,6	2,4
Resultat/utvannet pr. egenkapitalbevis (konsern)	3,6	3,2	2,9	1,6	3,1
Utbytte / foreslatt utbytte siste år pr. egenkapitalbevis	14,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis	140,0	136,4	133,3	130,2	128,5
Kurs/ bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis	0,82	0,75	0,74	0,66	0,86
Børskurs ved utgangen av perioden	114,5	102,5	98,8	86,0	110,0

Nøkkeltall konsern 2016-2020

Resultat (Mill. kroner)	31.12. 2020	31.12. 2019	31.12. 2018	31.12. 2017	31.12. 2016
Netto renteinntekter	1 914	1 926	1 729	1 679	1 565
Netto provisjonsinntekter	347	344	318	312	293
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	40	24	2	88	224
Sum andre driftsinntekter	143	74	23	18	28
Sum netto inntekter	2 444	2 368	2 072	2 097	2 110
Sum driftskostnader før tap	958	918	884	811	787
Driftsresultat før tap	1 486	1 450	1 188	1 286	1 323
Tap på utlån og garantier	83	- 17	- 36	20	50
Resultat før skattekostnad	1 403	1 467	1 224	1 266	1 273
Skattekostnad	307	342	285	282	284
Resultat for perioden	1 096	1 125	939	984	989
Resultat i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital	1,36 %	1,53 %	1,46 %	1,53 %	1,49 %
Netto renteinntekter	0,25 %	0,27 %	0,27 %	0,28 %	0,28 %
Netto provisjonsinntekter	0,03 %	0,02 %	0,00 %	0,08 %	0,21 %
Andre driftsinntekter	0,10 %	0,06 %	0,02 %	0,02 %	0,03 %
Sum netto inntekter	1,74 %	1,88 %	1,75 %	1,92 %	2,01 %
Sum driftskostnader før tap	0,68 %	0,73 %	0,75 %	0,74 %	0,75 %
Driftsresultat før tap	1,06 %	1,15 %	1,00 %	1,17 %	1,26 %
Tap på utlån og garantier	0,06 %	-0,01 %	-0,03 %	0,02 %	0,05 %
Resultat før skattekostnad	1,11 %	1,17 %	1,03 %	1,16 %	1,21 %
Skattekostnad	0,22 %	0,27 %	0,24 %	0,26 %	0,27 %
Resultat for regnskapsåret	0,78 %	0,89 %	0,79 %	0,90 %	0,94 %
Nøkkeltall resultat					
Egenkapitalavkastning etter skatt (justert for hybridkapital)	8,4 %	9,5 %	8,5 %	9,7 %	11,3 %
Kostnader i % av inntekter	39,2 %	38,8 %	42,7 %	38,7 %	37,3 %
Kostnader i % av inntekter ekskl. netto inntekter fra finansielle instrumenter	39,9 %	39,2 %	42,7 %	40,4 %	41,7 %
Nøkkeltall balanse					
Forvaltningskapital	142 126	129 499	121 125	114 310	105 455
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	140 400	125 900	118 600	109 500	104 950
Netto utlån til kunder	111 577	106 334	102 942	97 518	90 928
Utlånsvekst i % siste 12 mnd.	4,9 %	3,3 %	5,6 %	7,2 %	2,9 %
Innskudd fra kunder	59 833	57 949	56 537	55 580	51 562
Innskuddsvekst i % siste 12 mnd.	3,3 %	2,5 %	1,7 %	7,8 %	6,6 %
Innskudd i % av netto utlån	53,6 %	54,5 %	54,9 %	57,0 %	56,7 %
Egenkapital (inkl. hybridkapital)	13 752	13 081	11 845	11 108	10 051
Tap i prosent av netto utlån, annualisert	-0,11 %	-0,01 %	-0,17 %	0,02 %	0,05 %
Brutto misigholdte engasjemerter over 90 dager					
i % av brutto utlån	0,29 %	0,27 %	0,21 %	0,28 %	0,30 %
Andre nøkkeltall					
Likviditetsreserve (LCR) konsern	173 %	148 %	159 %	139 %	128 %
Likviditetsreserve (LCR) konsern- EUR	107 %	1168 %	4727 %	3105 %	
Likviditetsreserve (LCR) morbank	154 %	140 %	180 %	134 %	119 %
Ren kjernekapitaldekning etter forholdsmessig konsolidering av deleide selskaper	15,7 %	15,7 %	14,8 %	14,9 %	14,7 %
Kjernekapitaldekning	17,1 %	17,6 %	16,6 %	16,7 %	16,0 %
Kapitaldekning	19,1 %	20,3 %	18,7 %	18,9 %	17,9 %
Ren kjernekapital	12 204	11 356	10 517	9 890	9 114
Kjernekapital	13 315	12 767	11 591	10 965	9 939
Netto ansvarlig kapital	14 864	14 686	13 096	12 347	11 121
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	8,9 %	9,3 %	9,1 %	9,2 %	8,6 %
Antall ekspedisjonssteder	35	34	34	34	34
Antall årsverk i bankvirksomheten	442	429	434	432	439
Nøkkeltall egenkapitalbevis					
Egenkapitalbevisbrøk før disponering av resultat	17,3 %	17,2 %	17,9 %	18,7 %	17,5 %
Antall utstedte bevis	15 663 944	15 663 944	15 663 944	15 663 944	15 663 944
Resultat pr. egenkapitalbevis (morbanks)	10,5	9,3	7,7	8,9	8,5
Resultat pr. egenkapitalbevis (konsern)	11,3	11,7	10,1	11,2	10,7
Utbytte / foreslatt utbytte siste år pr. egenkapitalbevis	14,0	0,0	6,0	6,0	6,0
Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis	140,0	128,5	123,2	120,0	115,2
Kurs/bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis	0,8	0,9	0,8	0,9	0,8
Børskurs ved utgangen av perioden	114,5	110,0	96,9	104,0	91,3

	4. kv. 2020	3. kv. 2020	2. kv. 2020	1. kv. 2020	4. kv. 2019	31.12. 2020	31.12. 2019
Mill. kroner							
Egenkapitalavkastning justert for hybridkapital							
Resultat etter skatt	339	304	288	164	293	1 096	1 125
Betalte renter hybridkapital	-13	-13	-25	-18	-14	-69	-60
Resultat etter skatt, inkludert renter hybridkapital	329	291	263	146	279	1 018	1 065
IB Egenkapital	13 750	13 215	13 215	13 081	12 511	13 081	11 845
IB Hybridkapital	-1 375	-1 375	-1 375	-1 375	-1 075	-1 375	-1 075
IB Egenkapital ekskl. hybridkapital	12 375	11 840	11 840	11 706	11 436	11 706	10 770
UB Egenkapital	13 752	13 750	13 475	13 215	13 081	13 752	13 081
UB Hybridkapital	-1 075	-1 375	-1 375	-1 375	-1 375	-1 075	-1 375
UB Egenkapital ekskl. hybridkapital	12 677	12 375	12 100	11 840	11 706	12 677	11 706
Snitt egenkapital	13 751	13 482	13 345	13 148	12 796	13 416	12 463
Snitt egenkapital ekskl. hybridkapital	12 526	12 107	11 970	11 773	11 571	12 191	11 238
Egenkapitalavkastning	9,8 %	9,0 %	8,7 %	5,0 %	9,1 %	8,2 %	9,0 %
Egenkapitalavkastning ekskl. hybridkapital	10,4 %	9,6 %	8,8 %	5,0 %	9,6 %	8,4 %	9,5 %
Netto renteinntekter, inkl. renter hybridkapital							
Netto renteinntekter	467	472	449	525	523	1 914	1 926
Renter hybridkapital	-13	-13	-25	-18	-14	-69	-60
Netto renteinntekter, inkl. renter hybridkapital	455	459	424	507	509	1 845	1 866
Gjennomsnittlig forv.kap	143 700	142 400	142 000	135 000	129 600	140 400	125 900
I % av gjennomsnittlig forv.kapital	1,26 %	1,28 %	1,20 %	1,51 %	1,56 %	1,31 %	1,48 %
Ordinær drift (justert resultat)							
Netto renteinntekter, inkl. renter hybridkapital	455	459	424	507	509	1 845	1 866
Netto provisjonsinntekter	97	91	89	70	91	347	344
Resultatandel tilknyttede selskaper (ekskl. verdijustering Balder Betaling/Vipps)	57	40	52	-14	21	136	64
Andre driftsinntekter	2	-1	4	2	5	7	10
Driftskostnader	260	226	240	232	233	958	918
Ordinaer drift (justert resultat), før skatt	350	364	329	334	393	1 377	1 366
Resultat ekskl. Finans og justert for engangshendelser							
Netto renteinntekter, inkl. renter hybridkapital	455	459	424	507	509	1 845	1 866
Netto provisjonsinntekter	97	91	89	70	91	347	344
Resultatandel tilknyttede selskaper (ekskl. verdijustering Balder Betaling/Vipps)	57	40	52	-14	21	136	64
Andre driftsinntekter	2	-1	4	2	5	7	10
Driftskostnader	260	226	240	232	233	958	918
Tap på utlån, garantier og ubenyttede kreditter	-30	6	46	61	-3	31	-17
Resultat ekskl. Finans og justert for engangshendelser	380	357	283	273	396	1 346	1 383
Skatt (25 %)	95	89	71	68	99	336	346
Ordinær drift / justert resultat etter tap, etter skatt	285	268	212	204	297	1 009	1 037
Snitt egenkapital ekskl. hybridkapital	12 526	12 107	11 970	11 773	11 571	12 191	11 238
Egenkapitalavkastning resultat ekskl. Finans og justert for engangshendelser	9,1 %	8,8 %	7,1 %	7,0 %	10,2 %	8,3 %	9,2 %
Gjennomsnitt renter / maringer							
Gjennomsnittlig utlånsrente PM (avkastning)	2,12 %	2,19 %	2,48 %	3,31 %	3,26 %		
Gjennomsnittlig utlånsrente BM (avkastning)	2,74 %	2,80 %	3,37 %	4,11 %	4,03 %		
Gjennomsnittlig innskuddsrente PM	0,39 %	0,44 %	0,91 %	1,11 %	1,03 %		
Gjennomsnittlig innskuddsrente BM	0,47 %	0,44 %	0,70 %	1,41 %	1,49 %		
Gjennomsnittlig 3 mnd NIBOR	0,38 %	0,28 %	0,47 %	1,67 %	1,84 %		
Utlånsmargin PM (utlånsrente - 3 mnd. NIBOR)	1,74 %	1,91 %	2,01 %	1,64 %	1,42 %		
Utlånsmargin BM (utlånsrente - 3 mnd. NIBOR)	2,36 %	2,52 %	2,90 %	2,44 %	2,19 %		
Innskuddsmargin PM (3 mnd. NIBOR - innskuddsrente)	-0,01 %	-0,16 %	-0,44 %	0,56 %	0,81 %		
Innskuddsmargin BM (3 mnd. NIBOR - innskuddsrente)	-0,09 %	-0,16 %	-0,23 %	0,26 %	0,35 %		

I styrets beretning og i regnskapspresentasjoner er det referert til enkelte justerte resultater som ikke er definert i IFRS (alternative resultatmål eller alternative performance measures (APM)). For definisjoner av Sparebankens Sør sin alternative resultatmål se eget avsnitt.

Alternative resultatmål – APM

Sparebanken Sør presenterer alternative resultatmål (APM'er) som gir nyttig informasjon for å supplere regnskapet. Målene er ikke definert i IFRS (International Financial Reporting Standards) og er nødvendigvis ikke direkte sammenlignbare med andre selskapers resultatmål. Alternative resultatmål er ikke ment å erstatte eller overskygge regnskapstallene etter IFRS, men er inkludert i våre rapporter for å få frem den underliggende driften på en bedre måte.

Nøkkeltall som er regulert i IFRS eller annen lovgivning er ikke regnet som alternative resultatmål. Det samme gjelder for ikke-finansiell informasjon. Sparebanken Sørs alternative resultatmål er presentert i oversiktene nøkkeltall, beregninger og styrets beretning. Alle APM'er presentert med sammenligningstall. APM'ene som nevnt under har vært brukt konsistent over tid.

Sparebanken Sør's alternative resultatmål og definisjoner

APM	Definisjon
Egenkapitalavkastning	EK avkastning gir relevant informasjon om konsernets lønnsomhet ved å måle evne til å generere lønnsomhet fra aksjonærrens investering. Egenkapitalavkastning er ett av konsernets viktigste finansielle måltall, og beregnes som: Resultat etter skatt i perioden (justert for rente på hybridkapital), dividert på gjennomsnittlig egenkapital (justert for hybridkapital).
Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis (inkludert utbytte)	Nøkkeltallet gir informasjon om verdien av bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis. Dette for å gi leseren en mulighet til å vurdere rimeligheten av egenkapitalbevisets børskurs. Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis blir kalkulert som egenkapitalbevisierenes andel av egenkapitalen (eksklusive hybridkapital) ved utløpet av perioden, dividert på antall utstedte egenkapitalbevis.
Resultat / utvannet resultat pr. egenkapitalbevis	Nøkkeltallet gir informasjon om resultat/utvannet pr. egenkapitalbevis i perioden. Resultat pr. egenkapitalbevis er beregnet ved resultat etter skatt multiplisert med eierbrøken, dividert på antall utstedte egenkapitalbevis. Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis er beregnet ved majoritetsinteresser multiplisert med eierbrøken, dividert på antall utestede egenkapitalbevis.
Utlånsvekst i % siste 12 mnd.	Utlånsvekst siste 12 mnd. gir informasjon om aktivitet og vekst i konsernets utlånsvirksomhet. Banken benytter Sparebanken Sør Boligkreditt (SSBK) som et finansieringsinstrument og tallene inkluderer lån som er overført til selskapet da det er den samlede veksten som er relevant å sammenlikne. Utlånsveksten er beregnet som brutto utlån inkludert lån overført til SSBK ved periodeslutt minus brutto utlån inkludert lån overført til SSBK på samme tid året før, dividert på brutto utlån inkludert lån overført til SSBK på samme tid året før.
Innskuddvekst i % siste 12 mnd.	Innskuddvekst siste 12 måneder gir informasjon om aktivitet og vekst innenfor likviditetsstyringen i banken. Innskuddvekst er beregnet som innskudd ved periodeslutt minus innskudd på samme tid året før, dividert på innskudd på samme tid året før.
Kostnadsprosent (Kostnader i % av inntekter)	Gir informasjon om forholdet mellom inntekter og kostnader og regnes som et av Sparebanken Sørs viktigste måltall. Beregnes som sum driftskostnader dividert på sum inntekter.
Kurs/ bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis	Måltallet benyttes til å sammenlikne børskursen mot bokført verdi. Denne benyttes ofte for å sammenligne banker og blir beregnet som følger: Kurs på egenkapitalbeiset til Sparebanken Sør ved periodeslutt, dividert på bokført verdi pr egenkapitalbevis.
Tap på utlån i prosent av netto utlån (annualisert)	Måltall som viser tap på utlån i i prosent av netto utlån. Beregnes som tap på utlån (inkludert tap på utlån på lån som er overført til SSBK) dividert på netto utlån, (inkludert utlån overført til SSBK) ved periodeslutt. Når informasjonen blir gitt for perioder som er kortere enn et år blir tap annualisert.
Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager i % av brutto utlån	Nøkkeltallet blir presentert for å gi relevant informasjon knyttet til konsernets kredittekspansjon. Nøkkeltallet beregnes ved at misligholdte lån (over 90 dager) divideres med brutto utlån, inkludert lån overført til SSBK ved periodeslutt.
Utlånsmargin (PM og BM)	Måler konsernets gjennomsnittlige margin på utlån, beregnet ved gjennomsnittlig rente på utlån i perioden, minus gjennomsnittlig 3 mnd. NIBOR i perioden. Gjennomsnittlig utlånsrente er beregnet som renteinntekt fra utlån til kunder dividert på gjennomsnittlig utlån til kunder i perioden.
Innskuddsmargin (PM og BM)	Måler konsernets gjennomsnittlige margin på innskudd, beregnet ved gjennomsnittlig 3 mnd. NIBOR i perioden, minus gjennomsnittlig rente på innskudd i perioden. Gjennomsnittlig innskuddsrente er beregnet som rentekostnader fra innskudd fra kunder dividert på gjennomsnittlig innskudd fra kunder i perioden.
Gjennomsnittlig utlånsrente	Se utlånsmargin (PM og BM) over.
Gjennomsnittlig innskuddsrente	Se innskuddsmargin (PM og BM) over.

Erklæring i henhold til Verdipapirhandelovaen § 5-6

39

Styret og administrerende direktør i Sparebanken Sør bekrefter at bankens og konsernets regnskap for 4. kvartal 2020 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysninger i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Videre bekreftes det at halvårsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til selskapet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer som selskapet står ovenfor.

Kristiansand, 31. desember 2020 / 10. februar 2021

Stein A. Hannevik
styrets leder

Inger Johansen
nestleder

Mette Ramfjord Harv

Knut Ruhaven Sæthre

Merete Steinvåg Østby

Erik Edvard Tønnesen

Jan Erling Tobiassen
ansattes representant

Gunnhild Tveiten Golid
ansattes representant

Geir Bergskaug
adm. direktør

SPAREBANKEN SØR

Sparebanken Sør Pb. 200, 4662 Kristiansand | www.sor.no | tlf. 38 10 92 00